



Historyczny szczyt
UE zwiększył
finansowanie
dla Litwy
str. 10-11



Bełchatów – Wilno:
droga poetyckiej
przyjaźni
str. 17

KURIER WILEŃSKI

GAZETA POLSKA NA LITWIE

23-24 lipca 2020 r.

Nr. 84 (18846)

Cena 0,80 euro

Jarosław Narkiewicz o gigantycznych pieniądzach, nowych drogach i skandalach

str. 4-7



Fot. Marian Paluszkiewicz

ISSN 1392-0405



9 771392 040028

www.kurierwilenski.lt www.facebook.com/kurier.wilenski www.instagram.com/kwmag/

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44,
redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępca red. naczelny: Brygita Łapszewicz
(info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46)

Sekretarz redakcji: Lucja
Stankevičiūtė (tel. 260 84 47,
sekret@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojć, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys, Marian
Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiteżne z opinii redakcji.

Redaktor dyżurny: Rajmund Klonowski



DIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH MIDAS



„Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach Zadania publicznego dotyczącego
pomocy Polonii i Polakom za granicą.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autora/ów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Rajmund Klonowski



Mimo iż Akcja Wyborcza Polaków na Litwie jest w koalicji rządzącej krajem, nawet nie pojawia się w harmonogramie jej pracy przed końcem kadencji wycofanie i naprawienie szkód, jakie uczyniła wprowadzona w 2011 r. reforma oświatowa ówczesnego ministra edukacji, liberała Gintarasa Steponavičiusa. A szkoda,

Komentarz dnia

Wiadomości od Steponavičiusa: dobra i zła

bo ta słusznie uważana za antypolską reforma uderzyła i nadal uderza nie tylko w uczniów polskich szkół, ale także i w system oświaty jako taki, co widać choćby z wyników litewskich szkół w rankingach PISA czy faktu, że sami Litwini nie radzą sobie z egzaminem maturalnym z języka litewskiego, który jest dla nich, bądź co bądź, ojczystym.

Chociaż w sprawie wadliwego prawa oświatowego nie widać w tej kadencji nadziei ani chęci naprawy sytuacji przez naszych reprezentantów w parlamencie, to dobrą wiadomość ogłosił sam Gintaras Steponavičius, który obecnie jest oskarżony w jednej z najgłośniejszych spraw

korupcyjnych dekady. Niestety, jak to w dowcipie, jedna wiadomość jest dobra, a druga zła.

Dobłą wiadomością od Steponavičiusa jest, iż kończy on karierę polityczną. Czytelnikom „Kuriera” nie trzeba wyjaśniać, dlaczego jest to wiadomość dobra, nie tylko dla polskich szkół, ale i dla całej sceny politycznej. Drugą wiadomością jest zła – Steponavičius zapowiedział bowiem, że będzie się zajmował „konsultowaniem w sprawach oświaty”. Jest to niewątpliwie smutną wieścią dla oświaty wszędzie tam, gdzie rządzą jego kolesie, bo nie sądzę, że ktokolwiek inny chciałby jego porad i jeszcze za nie płacił. ■

Trzy pytania do...

...**Alicji Dzisiejewicz**, kustosz wileńskiego Muzeum Adama Mickiewicza

Rozmawiała Justyna Giedrojć



ne podwórko, a przy okazji zwiedzają ekspozycję. Poza tym, wilnianie coraz częściej odkrywają dla siebie na nowo nasze muzeum. Przychodzą coraz częściej rodzice z dziećmi.

2. Czy obowiązuje stosowanie zasad higieny?

Większą grupę turystów prosimy o założenie maseczek na czas zwiedzania. Staramy się też, o ile to możliwe, o zachowanie dystansu. W razie potrzeby dzielimy dużą grupę turystyczną na mniejsze grupki, które po kolei wchodzą do wnętrza muzeum. W każdej sali jest pojemnik z płynem do dezynfekcji rąk,

systematycznie przecieramy klamki i inne przedmioty często dotykane.

3. W podwórku muzealnym organizujecie wydarzenia kulturalne. Jakie odbędzie się w najbliższym czasie?

19 sierpnia zapraszamy na kolejną Środę Literacką. Bohaterem będzie francuski powieściopisarz, Honoré de Balzac – jeden z twórców współczesnej powieści europejskiej. Wieczór poświęcony będzie 170. rocznicy śmierci pisarza. Autorem odczytu będzie Wojciech Piotrowicz, spotkanie prowadzi Rimantas Šalna. ■

1. Jak muzeum radzi sobie bez napływu turystów?

Brak turystów daje się we znaki, jednak nie możemy się skarżyć na zupełną pustkę. Naszą placówkę odwiedza niemało gości. Są to przede wszystkim turyści z Polski, ale gościliśmy też przybyszów z Niemiec i Francji. Zdarza się, że wchodzą z uwagi na pięk-



Przestrzeń powietrzną państw bałtyckich chronią także samoloty niemieckich sił powietrznych Eurofighter, wzmacniające misję NATO Air Policing w regionie bałtyckim **Fot. KAM**

II rocznica poświęcenia Krzyża Pamięci w Podbrzeziu

25 lipca 2020 r. o godz. 12.00, w kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Podbrzeziu (rej. wileński) zostanie odprawiona msza św. w intencji zesłańców i łagierników – mieszkańców parafii.

Przed mszą świętą nastąpi zawierzenie Matce Boskiej Podbrzeskiej rodzin więzionych i deportowanych mieszkańców tejże parafii;

Uroczysta Msza św.;

Po Mszy świętej – przejście na cmentarz parafialny pod Krzyż Pamięci;

Odsłonięcie tabliczek imiennych sybiraków i łagierników;

Zabranie głosów;

Spotkanie w sali parafialnej wszystkich zainteresowanych losami swoich przodków i historią parafii.

„Oficjalnie informuję i zapraszam zainteresowanych do śledzenia

przygotowań i przebiegu patriotyczno-religijnej uroczystości drugiej rocznicy odsłonięcia, poświęcenia Krzyża Pamięci Sybiraków i łagierników w Podbrzeziu na Litwie. Da Bóg, że odbędzie się zgodnie z planem” – zaprasza organizatorka Janina Starowieyska.

Telefon kontaktowy Janiny Starowieyskiej: **0048 664 513 712.**

Imieniny

23 lipca:

Apolinarego, Bogny, Bolesława, Brygidy, Jana, Jana Kasjana, Joanny, Krystyna, Liboriusza, Olimpiusza, Romula, Żelisawa

24 lipca:

Augustyna, Gleba, Kingi, Krystyny, Krzesimira, Kunegundy, Olgi, Segolena, Wiktora, Wojciecha, Żyglinda

Cytat dnia

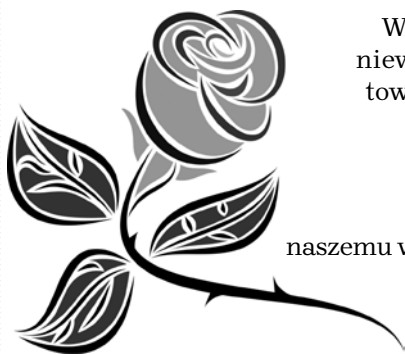
„W ciągu ostatnich trudnych miesięcy Europa stanęła przed historycznym wyzwaniem, na które zdołała odpowiedzieć historycznym porozumieniem. Weszliśmy właśnie na drogę ku dużej odbudowie, która służy umieszczeniu Europy tam, gdzie jest jej miejsce: na czele, ale bez pozostawiania nikogo z tyłu” – powiedział premier Hiszpanii Pedro Sanchez

Liczba dnia

719 000

bonów turystycznych, które mają wesprzeć rodziny i umożliwić im wyjazd na wakacje podczas koronakryzysu, wydano we Włoszech

„Szczęście nie jest ani dziełem przypadku, ani darem bogów. Szczęście to coś, co każdy z nas musi wypracować dla samego siebie”
Erich Fromm



Wszelkich łask Bożych, mocnego zdrowia, niewyczerpalnych pokładów energii, wiernych towarzyszy oraz głębokiej satysfakcji plonów, które w życiu już udało się zebrać

Krzysztofowi Suboczowi,

naszemu wieloletniemu przyjacielowi i współpracownikowi, z okazji chlubnego 70. jubileuszu

życzy zespół redakcyjny „Kuriera Wileńskiego”

Jarosław Narkiewicz o gigantycznych pieniądzach, nowych drogach i skandalach

Rozmawiała Ilona Lewandowska

Jarosław Narkiewicz jest ministrem komunikacji od prawie roku. W tym czasie jego osoba cieszy się wyjątkowym zainteresowaniem mediów i polityków. W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Narkiewicz opowiada o działalności ministerstwa w czasie pandemii, realizowanych projektach a także – związanych z jego osobą skandalach.

Panie Ministrze, od poniedziałku, obok obowiązków ministra komunikacji, zastępuje Pan ministra ochrony zdrowia Aurelijusa Verygę, co oznacza, że w najbliższym czasie będzie Pan także szefem ogólnokrajowej operacji kryzysowej i będzie podejmować decyzje związane z zarządzaniem sytuacją pandemii COVID-19. Jak wygląda w praktyce te nowe obowiązki?

To normalna praktyka w czasie urlopu jednego z ministrów. Trwają bieżące prace. W poniedziałek byliśmy w ministerstwie ochrony zdrowia na spotkaniu, będziemy brali udział także w kolejnych spotkaniach, w piątek mamy posiedzenie podsumowujące tydzień. To zwykłe praktyki, realizowane w czasie pandemii. Jesteśmy już dosyć długo w tej sytuacji, stąd wszystkie służby doskonale wiedzą, jak mają reagować. W tej chwili obserwujemy wzrost zachorowań, ale nie jest to wzrost krytyczny, sięgający 5 przypadków na 100 tys. mieszkańców w ciągu 14 dni. W tej chwili na Litwie ten wskaźnik wynosi 2,8, jeśli będzie się zwiększał, są przewidziane bardziej radykalne ograniczenia, które w tej chwili nas nie obowiązują. Podstawowy ciężar prac, jakie realizujemy, dotyczy jednak ministerstwa komunikacji – to tu koncentrujemy swoje wysiłki.

Jak pandemia zmieniła pracę ministerstwa?

Rzeczywiście, koronawirus wpłynął na pracę wielu resortów. Oczywiście, najbardziej dotknął ministerstwo ochrony zdrowia i ministerstwo spraw wewnętrznych, ale my również odczuliśmy jego skutki. Musie-



Można powiedzieć, że w tym roku środki na drogi są historycznie duże – mówi Narkiewicz

liśmy stworzyć grupę logistyczną, zwłaszcza początkowy okres pandemii był bardzo napięty.

Musieliśmy zapewnić transport środków zakupionych za granicą. Było to niełatwe zadanie, bo w tym czasie wszyscy potrzebowali samolotów do przewozów. Większość zakupionych przez Litwę środków pochodziła z Chin, które są wielkim krajem i te środki trzeba było po prostu zebrać w jedno miejsce. To wszystko działo się w warunkach ogromnej konkurencji międzynarodowej, ale udało nam się ten proces przeprowadzić i dla wielu krajów mogliśmy być wzorem. Drugim, ogromnym wyzwaniem, było zapewnienie możliwości po-

wrotu na Litwę mieszkańcom, którzy znaleźli się za granicą. To była ogromna operacja, w której ściśle współpracowaliśmy z Polską. Oczywiście, konieczne było oderwanie pewnych osób od zwykłych zajęć, przesunięcie obowiązków, ale praca ministerstwa nie zatrzymała się w czasie pandemii.

W jakich obszarach transport na Litwie najbardziej ucierpiał?

Na pewno najbardziej pandemię odczuło nasze lotnisko, składające się z trzech obiektów: w Wilnie, Kownie i Połdze. Najpierw bardzo wielkie wyzwanie – zapewnienie bezpieczeństwa powracającym, co na początku wymagało wiele czasu.

4. >>

Potem – odwołanie prawie 90 proc. lotów, co oczywiście spowodowało wielkie straty. Na bieżąco, z ministerstwem innowacji i ekonomiki, rozmawialiśmy o planie wsparcia tej spółki i nie mam wątpliwości, że reakcja obecnego rządu była zupełnie inna niż w czasie kryzysu 2008-2009, gdy konserwatyści i liberałowie zrzucili cały ciężar na barki emerytów i osób niezamożnych. Mamy plan na wyjście z tego kryzysu, w jakim znalazło się nasze lotnisko. Oczywiście, jest w tym pewna trudność – nie mamy litewskich linii lotniczych, nie możemy organizować lotów, możemy więc tylko starać się zainteresować naszym lotniskiem zagranicznych przewoźników i sprowadzać ich tutaj z powrotem. Udało się natomiast utrzymać ciągłość przewozu towarów drogą lądową. W tej sprawie bardzo intensywnie współpracowaliśmy z Polską, by uniknąć kolejek na granicach, by przewoźnicy jak najmniej ucierpieli.

W tym czasie ważyły się także losy pakietu mobilności...

Tak. Nawiązaliśmy bardzo ścisłą współpracę z ministrem infrastruktury Polski Andrzejem Adamczykiem. Wielką pracę wykonaliśmy już przed pandemią, omawialiśmy te sprawy z panią eurokomisarz w gronie pięciu zainteresowanych państw, potem jeszcze dołączyły cztery. Działaliśmy bardzo aktywnie. Potem, w czasie pandemii, kontaktowaliśmy się zdalnie. Argumentowaliśmy, że w tym okresie wyraźnie widać, że przepisy pakietu mobilności powodują dodatkowe trudności, jednak państwa, takie jak Francja czy Hiszpania, dążyły przede wszystkim do ochrony



W czasie pandemii ogromnym wyzwaniem było zapewnienie możliwości powrotu na Litwę mieszkańcom, którzy znaleźli się za granicą

własnych przewoźników i wprowadzenia jak najszybciej niekorzystnych dla Litwy przepisów. Oczywiście, będziemy się starać zaskarżyć ten pakiet, nie przestajemy nad tym pracować.

Jak okres pandemii wpłynął na wielkie, międzynarodowe projekty, jakie realizuje ministerstwo komunikacji?

Do takich projektów należy na pewno budowa Rail Baltiki. Intensywnie współpracujemy z Komisją Europejską, a także z przedstawicielami Łotwy i Estonii. Ta współpraca nasiliła się po międzynarodowym audycie, który wykazał, że Litwa jak dotąd wykonała największą pracę spośród państw bałtyckich, jednak pewne sprawy wymagają korekty. Prowadzone są również bardzo intensywne prace dotyczące stworzenia jak najbardziej racjonalnego mechanizmu zarządzania, tak wewnątrz kraju,

jak między partnerami. To ważny projekt, dzięki niemu podróż na odcinku Warszawa-Kowno stanie się jeszcze szybsza.

W bardzo optymistycznych prognozach będzie trwała ok. 4 godzin. Doprowadziliśmy również do rozbudowy go o trasę Wilno-Kowno. Niestety, finansowanie, jakie otrzymaliśmy w tym roku, jest niewystarczające na potrzeby Litwy, teraz rozważamy, w jaki sposób te środki najlepiej wykorzystać. Nie jest to jednak jedyna międzynarodowa trasa, na której budowie nam zależy. Prowadzimy rozmowy z Warszawą na temat jeszcze jednego połączenia kolejowego, przez Druškienniki i Grodno. Zarówno strona białoruska, jak i polska, rozpatrują teraz możliwość odnowienia tego połączenia, które może być korzystne i dla ruchu turystycznego, i towarowego.

6. >>

Wyrazy najgłębszego
współczucia i żalu



Pawłowi Dąbrowskiemu

z najbliższą rodziną
Z powodu tragicznej śmierci Ojca,

składa Polski Teatr Studio
w Wilnie z kierownik Lilią Kiejzik

Wyrazy głębokiego
współczucia z powodu
tragicznej śmierci



Jana Dąbrowskiego

rodzinie i bliskim

składa zespół „Jutrzenka”

Wyrazy głębokiego
współczucia z powodu
tragicznej śmierci



Janusza Czekienia

rodzinie i bliskim

składa RPZPiT „Wileńszczyzna”

5. >>

Równolegle powstaje Via Baltica. Chcemy usprawnić również drogowy ruch przygraniczny, stworzyć obwodnicę, dzięki której samochody ciężarowe nie będą musiały przejeżdżać przez osiedla. Niestety, w tej sprawie mamy nieco inny punkt widzenia niż Dyrekcja Dróg.

Koronawirus to jednak dla ministerstwa komunikacji również dodatkowe środki na drogi...

To duże pieniądze. Można powiedzieć, że w tym roku środki na drogi są historycznie duże. Tak wcześniej nie było. Nawet bez tych dodatkowych środków nasz budżet był większy o 36 mln niż w ubiegłym roku. Część z tych środków była zamrożona, bo w poprzednich latach całość budżetu nie była wykorzystywana. Środki były, ale nie było przygotowanych projektów. Po odmrożeniu w marcu wszystkich środków, otrzymaliśmy do dyspozycji naprawdę dużą sumę, której wykorzystanie jest ogromnym wyzwaniem, złasz-

cza ze względu na problemy we współpracy z Dyrekcją Dróg – tak w sprawach organizacyjnych, jak i pod względem priorytetów. Moim zdaniem Dyrekcja Dróg do tej pory nie dość operatywnie współpracowała z samorządami. Zmieniliśmy wobec tego system pracy. Teraz samorządy składają projekty bezpośrednio do ministerstwa, a Dyrekcja Dróg pośredniczy w przekazaniu środków, ale nie wchodzi do procesu organizacyjnego, co znacznie usprawniło czas przygotowania projektów. Teraz wszystkie samorządy otrzymały większe środki, niektóre dwukrotnie, a niektóre nawet 9-krotnie większe niż w ubiegłych latach.

Nie dla wszystkich jednak podział tych środków był oczywisty. Niemalże kontrowersje wzbudził zwłaszcza podział przez ministerstwo funduszy przydzielonych zgodnie ze specjalnym, rządowym planem stymulującym gospodarkę i ograniczającym konsekwencje rozprzestrzenia-

nia się koronawirusa... Media zwracały uwagę, że bardzo duża ich część trafiła do Pana okręgu wyborczego, a także do rejonów rządzonych przez AWPL-ZChR.

No właśnie. A jaki jest ten mój okręg wyborczy?

Ja do sejmiku trafiłem z listy ogólnolitewskiej, mój okręg to cała Litwa. To drobiazg, ale pokazuje, że często informacje na mój temat są przedstawiane tendencyjnie. Jeśli chodzi o podział środków, każdy mieszkaniec Litwy cieszy się z dobrej drogi. Czy na Wileńszczyźnie powinny być dobre drogi czy nie? W mediach pomija się, że Nida otrzymała 9-krotnie większy budżet, a akcentuje się środki przekazane na rejon wileński czy trocki, a nie mówi się, że te rejon dotychczas były niedofinansowane.

Nie da się ukryć, że w rejonie wileńskim czy solecznickim bardzo brakuje dobrych dróg... Z czego to wynika?

7. >>



6. >>

Wynika to ze stosowanej przez lata metody naliczania środków a także, według mnie, niezbyt przychylnego spojrzenia na ten teren. Kiedy mieliśmy do podziału dodatkowe 150 mln, swoje projekty mogła złożyć tak Dyrekcja Dróg, jak i samorządy. Przejrzałem te projekty i w złożonych przez Dyrekcję Dróg nie znalazłem ani jednego z rejonu sołecznickiego czy wileńskiego. Dlatego właśnie wprowadziliśmy korektę, bardziej angażując samorządy. Rzeczywiście, rejon wileński czy trocki otrzymały z dodatkowej puli niemałe środki, ale patrząc na ich dotychczasowe finansowanie, powinny otrzymać jeszcze więcej.

Kontrowersje i zainteresowanie mediów wzbudzają nie tylko Pana decyzje jako ministra, ale również sprawy na pograniczu życia zawodowego i osobistego. Aleksandras Ribnikovas oskarżył Pana o nieuczciwe przeprowadzanie przetargów i korupcję. Przedmiotem zainteresowania mediów stał się nie tylko Pan, ale i cała Pana rodzina...

Tak. Niejednokrotnie mówiłem już o tych sprawach. Myślę, że ludzie widzą, czy przekazywane informacje są ukazywane tendencyjnie czy obiektywnie. Cała ta sprawa zaczęła się w listopadzie, kiedy podjąłem decyzję dotyczącą Zarządu Poczty Litewskiej. Możliwe, że miały nadzieję na powrót do wpływów grupy odsunięte przez poprzedniego ministra, pojawiały się różne naciski. Właśnie wtedy zaczęto szukać informacji, których w normalnych warunkach nikt by nie szukał. Najpierw sławetne kotlety, potem oskarżenia o kłusownictwo i inne, jak lista 20 Polaków. Wiadomo było, że na tym się nie skończy. Przyjeżdżali ludzie do Trok, chodzili „po ludziach”, sąsiadach. Widocznie znaleźli osobę, która ma problemy finansowe od pewnego czasu i konkretne powiązania. Ja w odpowiedzi na te oskarżenia skierowałem sprawę do prokuratury i czekam na zakończenie śledztwa. Oczywiście, ta skala kłamstwa ma wpływ tak na mnie, jak i na moją rodzinę, ale z tego, co mówiłem o pracy ministerstwa, widać, że ja, jak i cały ze-



Nawet jednak, jeśli są jakieś nierozwiązane sprawy między osobami fizycznymi, to nie wiążą się one z korupcją – zapewnia Narkiewicz

spół koncentrujemy się na pracy.

Wracając do sprawy Ribnikovasa – Pana córka zdecydowała się na zapłacenie za prace wykonane na jej działce, więc jakiś dług musiał być...

To nie były żadne długi, moja córka zdecydowała się na opłacenie prac, które przebiegały przez jej działkę, za które zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami nigdy nie miała płacić. Ona również skierowała sprawę do prokuratury i czeka na decyzję w tej sprawie. Nawet jednak, jeśli są jakieś nierozwiązane sprawy między osobami fizycznymi, to nie wiążą się one z korupcją.

Zbliżają się wybory i Pana kadencja jako ministra komunikacji dobiega końca. Prezydent Gitanas Nausėda mówi o za-twierdzeniu Pana jako ministra jako o swoim wielkim błędzie. Jak w takiej sytuacji widzi Pan swoją przyszłość polityczną?

Nie myślę o tym w ten sposób. Wszędzie, gdzie pracowałem, starałem się coś robić – tak w rejonie trockim jak i w samorządzie Wilna. Staram się nie rozmawiać o przyszłości, nie ustosunkowywać się do takich wypowiedzi. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Mamy plan na wyjście z tego kryzysu, w jakim znalazło się nasze lotnisko. Oczywiście, jest w tym pewna trudność – nie mamy litewskich linii lotniczych, nie możemy organizować lotów, możemy więc tylko starać się zainteresować naszym lotniskiem zagranicznych przewoźników i sprowadzać ich tutaj z powrotem



Vilniaus vandenys

Zatrudnimy w Wilnie:

**ŚLUSARZA
DO LIKWIDACJI AWARII
GŁ. INŻYNIERA
OPERATORA
OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**

Tel. 8 612 34 385
Więcej informacji www.vv.lt/lt/karjera
Zam. 2227

Dobiegła końca podstawowa sesja egzaminów maturalnych

Justyna Giedrojć

Egzaminem z fizyki zakończyła się podstawowa sesja egzaminacyjna dla tegorocznych maturzystów. Według danych Narodowej Agencji Oświaty (Nacionalinė švietimo agentūra) we wtorek, 21 lipca, do finalnego egzaminu państwowego przystąpiło 2 384 osób. W tym roku do matury przystąpiło ogółem 28 267 osób – tegoroczni abiturienti, eksterni oraz abiturienti z wcześniejszych lat.

Egzaminy maturalne z powodu pandemii koronawirusa rozpoczęły się później niż zwykle, bo 22 czerwca. Zaszły też zmiany w harmonogramie sprawdzianów dla dzieciątklasistów. Zdaniem Walerego Jaglińskiego, dyrektora Gimnazjum im. Szymona Konarskiego, przesunięcie egzaminów na późniejszy termin dało maturzystom więcej czasu na przygotowanie się do matury w sposób tradycyjny, a nie tylko drogą nauczania zdalnego.

– Sesja egzaminacyjna nie była łatwa. Doświadczenia wyłącznie nauczania zdalnego szkoła dotychczas nie miała. Naszym podstawowym zadaniem było zapewnienie maturzystom odpowiedniego przygotowa-

nia, okazanie im wszelkiej pomocy. Poszukiwaliśmy różnych rozwiązań. Uczniowie mogli szykować się do egzaminów zarówno poprzez nauczanie zdalne, jak i spotykając się z nauczycielami w szkole, kiedy kwarantanna dobiegła końca. Największym problemem była niepewność, która była aż do rozpoczęcia się sesji egzaminacyjnej. Było bardzo dużo pytań, na które nie było odpowiedzi. Nie wiadomo było też nic odnośnie samej formy składania egzaminów – na przykład, czy będą obowiązkowe maseczki. Zdawałoby się, że jest to sprawa banalna, ale dla uczniów noszących okulary maseczki stanowiły duży problem. Składać egzamin w zaparowanych okularach to dodatkowy stres – opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Walery Jagliński.

Przełożenie egzaminów na późniejszy termin najbardziej dotknęło osoby, które chcą się dostać na studia wyższe za granicą.

– Termin składania dokumentów na Uniwersytet Warszawski, gdzie planuje studia moja córka, upływa 12 sierpnia – zaledwie dzień przed terminem wręczenia świadectw na Litwie. Przed wysłaniem dokumen-

tów do Polski świadectwo powinno być przetłumaczone na język polski oraz poświadczane notarialnie. Nie jestem pewna, czy uda się to załatwić na czas – opowiada wilenianka Łucja.

Walery Jagliński mówi, że wielu abiturientów rezygnowało ze składania niektórych egzaminów maturalnych tylko po to, żeby wcześniej otrzymać świadectwo i wyrobić się z terminem składania wniosków na zagraniczne uczelnie.

– Uroczyste wręczenie świadectw maturalnych odbędzie się w Wilnie 11 sierpnia. Będziemy się starali, żeby nasi abiturienti otrzymali je wcześniej, a podczas uroczystości zostały im wręczone duplikaty – mówi dyrektor gimnazjum.

Tymczasem w środę, 22 lipca, państwowym egzaminem z matematyki rozpoczęła się powtórkowa sesja egzaminacyjna, która potrwa do 4 sierpnia. Mogą do niej przystąpić ci uczniowie, którzy z uzasadnionych powodów nie mogli tego zrobić podczas sesji podstawowej. O dopuszczeniu maturzysty do składania egzaminów decyduje dyrektor szkoły.

– W ubiegłych latach do sesji powtórkowej przystępowali przede wszystkim uczniowie, którzy z powodu udziału w prestiżowych zawodach sportowych nie mogli składać egzaminów razem ze wszystkimi kolegami. W tym roku wiele osób nie przystąpiło do podstawowej sesji z powodu pandemii – tłumaczy Jagliński.

Według wstępnych danych na więcej uczniów w sesji powtórkowej będzie składało egzamin z biologii – 234. Do egzaminu z matematyki przystąpi 222 uczniów, z litewskiego i literatury – 198, historii – 130, języka angielskiego – 124. Żeby otrzymać świadectwo dojrzałości na Litwie, trzeba zdać minimum dwa egzaminy – z języka litewskiego i literatury oraz z dowolnie wybranego innego przedmiotu. ■



W tym roku do matury przystąpiło ogółem 28 267 osób – tegoroczni abiturienti, eksterni oraz abiturienti z wcześniejszych lat Fot. Marian Paluszkiwicz

Transmisja Mszy św. w TVP Wilno

W niedzielę, 26 lipca, TVP Wilno zaprasza na transmisję Mszy św. z kościoła pw. Ducha Świętego w Wilnie. To wyjątkowa świątynia dla wielu pokoleń Polaków. Mszę świętą celebrować będzie proboszcz parafii, ks. Tadeusz Jasiński.

Transmisja rozpocznie się o godz. 12.00 czasu litewskiego (godz. 11.00 czasu polskiego). Mszę św. będą mogli oglądać nie tylko widzowie kanału telewizyjnego TVP Wilno. Uczestniczyć w niej będą mogli wszyscy chętni za pośrednictwem Internetu (wilno.tvp.pl).

Kościół pw. Ducha Świętego w Wilnie to jedno z najważniejszych miejsc modlitw dla tysięcy Polaków. W odróżnieniu do innych wileńskich kościołów, dana świątynia nigdy nie była zamknięta. Tu odprawiano Msze św. w czasie zaborów i po II wojnie światowej w czasach Związku Radzieckiego. W 1993 roku, w tym kościele, spotkał się z Polakami papież Jan Paweł II. Ze świątynią związany jest również inny święty – karmelita Rafał Kalinowski. W dzieciństwie mieszkał obok kościoła. To w tym kościele, od najmłodszych lat, kształtowała się jego duchowość.

Kościół Ducha Świętego w Wilnie jest jednym z najpiękniejszych kościołów w stolicy naszego kraju. W tej późnobarokowej, XVIII-wiecznej świątyni znajduje się szesnaście ołtarzy,



TVP WILNO zaprasza na kolejną transmisję Mszy św. – tym razem z kościoła pw. Ducha Świętego w Wilnie **Fot. Marian Paluszkiewicz**

rzy, 45 obrazów, wiele rzeźb i fresków. Turyści zachwycają się również rokokowymi ornamentami.

Obecnie w kościele liturgia sprawowana jest wyłącznie w języku polskim. Działają tu wiele wspólnot.

Wierni modlą się i spotykają m. in. we Wspólnocie Neokatechumenalnej, Oazie Rodzin, wspólnocie Apostołów Dobrej Śmierci, Honorowej Straży Serca Jezusowego i Żywym Różańcu. Działają tu również chóry i schole. ■

Stypendia VU dla studentów z rodzin o niskich dochodach

Z okazji 450-lecia swojego istnienia Uniwersytet Wileński (VU) ogłosił, że zamierza nadal oferować stypendia studentom z rodzin o niskich dochodach.

„Kontynuujemy inicjatywę stypendialną VU, która narodziła się w zeszłym roku. Wierzmy, że będzie to świetna inwestycja w przyszłość państwa, nie tylko poprzez dostarczanie wiedzy, ale także jako wsparcie finansowe dla najbardziej potrzebujących” – powiedział Rektor uczelni Rimvydas Petrauskas.

Według rektora VU stypendia mają na celu zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego. „Każdy zdolny student powinien mieć możliwość zdobycia wyższego wykształcenia niezależnie od sytuacji materialnej, dlatego VU stawia sobie za cel niwelowanie wykluczenia społecznego, które jest szczególnie bolesne w regionach Litwy” – powiedział rektor uczelni.

Stypendia w wysokości 200 euro mają być wypłacane przez 10 miesięcy setce studentów. O stypen-

dium mogą ubiegać się studenci, których średni miesięczny dochód rodziny nie przekroczył 350 euro na osobę w ciągu ostatnich trzech miesięcy i którzy nie uzyskali jeszcze tytułu licencjata lub magistra.

Wnioski o stypendium należy składać do 18 sierpnia.

Według VU, w ubiegłym roku 74 proc. stypendystów pochodziło z mniejszych miast i regionów, a ich średni miesięczny dochód na osobę w rodzinie wynosił 160 euro. ■

zw.lt

Historyczny szczyt UE zwiększył finansowanie dla Litwy

Po kilkudniowych negocjacjach, we wtorek, 21 lipca nad ranem, zakończył się szczyt Rady Europejskiej. Przywódcom Unii Europejskiej udało się porozumieć w sprawie przyszłego budżetu i funduszu odbudowy.

Antoni Radczenko

W perspektywie finansowej 2021-2027 Litwa otrzyma ponad 14 mld euro, czyli o 1,7 mld więcej niż planowano. Prezydent Litwy Gitanas Nausėda podziękował wszystkim uczestnikom litewskiej grupy negocjacyjnej.

„Na szczyt Rady Europejskiej przyjechaliśmy z myślą o interesach naszego kraju i naszych obywateli. To była odpowiedź na koronawirusowy kryzys, co miało wzmocnić ochronę zdrowia oraz opanować skutki ekonomiczne spowodowane przez pandemię. Przyjechaliśmy jako przywódcy małych i dużych państw, jako lewicowcy i prawicowcy, a wyjechaliśmy jako członkowie europejskiej rodziny” – napisał na Facebooku szef litewskiego państwa.

WIĘCEJ PIENIĘDZY DLA LITWY

Negocjacje w Brukseli trwały pięć dni. Gitanas Nausėda, który przewodniczył litewskiej grupie negocjatorów, oświadczył, że przyszły budżet UE jest krokiem w kierunku państwa dobrobytu. W trakcie szczytu Litwie udało się wynegocjować o 1,7 mld euro więcej niż w poprzedniej perspektywie finansowej. Ogółem, Litwa w ciągu sześciu lat otrzyma 14,5 mld euro. To oznacza, że na każde wpłacone przez nasz kraj euro do wspólnego budżetu, Litwa otrzyma 4 euro wsparcia.

„To jest unikalna możliwość dla Litwy, aby inwestować środki w modernizację państwa oraz przy-

szłość naszych dzieci” – oświadczył Nausėda. Podczas obrad Litwa w pierwszej kolejności skoncentrowała się na funduszach spójności i rolnictwa. Na politykę spójności nasz kraj otrzymał 6,2 mld euro, natomiast na rolnictwo przeznaczono 5 mld euro. Prezydent podkreślił, że w przyszłej perspektywie finansowej Litwa będzie miała o 400 mln euro więcej na bezpośrednie dotacje dla rolników.

Poza tym, unia przeznaczy 490 mln euro na zamknięcie elektrowni atomowej w Ignalinie oraz 189 mln na stworzenie specjalnego systemu tranzytowego do Kaliningradu. Na rozwój projektu Rail Baltica przeznaczono 1,4 mld euro.

11.>>



10.>>

ROLNICY I FINANSE

Szef resortu finansów Vilius Šapoka podkreślił, że nowy budżet jest wielkim osiągnięciem Litwy. „Cieszę się, że udało się obronić interesy Litwy. W nowej perspektywie Litwa otrzyma o 13,5 proc. więcej wsparcia finansowego niż w latach 2014–2020. To jest możliwość nie tylko wzmocnienia po kryzysie, ale również transformowania gospodarki w kierunku cyfryzacji i bycia bardziej odpornym na przyszłe wyzwania. Wykorzystamy tę możliwość, jeśli zainwestujemy sensownie. Teraz skierujemy na to całą uwagę” – oświadczył minister finansów.

Specjalne oświadczenie wydało również Ministerstwo Rolnictwa RL.

Zdaniem resortu, w 2021 r. dotacje dla rolników wyniosą 178 euro za ha, a w 2022 r. – 200 euro. Dotacje będą rosły każdego roku, aby w 2027 r. wyniosły 215 euro za ha. „Cieszymy się, oceniając trudny okres, który teraz przeżywa Europa i świat, że dzięki pracy różnych instytucji Litwy udało się wynegocjować lepsze warunki finansowe dla litewskich rolników” – napisał minister rolnictwa Andrius Palionis.

POLSKA I EUROPA

Przywódcom unijnym udało się osiągnąć porozumienie w sprawie planu stymulującego unijne gospodarki, co ma złagodzić skutki pandemii. Fundusz odbudowy będzie wynosił 750 mld euro, będzie składał się z 390 mld euro dotacji oraz 360 mld euro niskoprocentowych pożyczek. Ze szczytu był zadowolony również premier Polski. „Porozumienie daje Polsce ponad 124 mld euro w bezpośrednich dotacjach, razem z uprzywilejowanymi pożyczkami porozumienie daje Polsce 160 mld euro w cenach bieżących” – oświadczył Mateusz Morawiecki.

Większość przywódców państw Unii Europejskiej uznało, że terazniejszy szczyt jest wydarzeniem historycznym. „Porozumienie ws. budżetu UE i funduszu odbudowy to



Dotacje dla rolników będą rosły każdego roku, aby w 2027 r. wyniosły 215 euro za ha **Fot. Marian Paluszkiewicz**

sygnał, że Europa potrafi wspólnie działać. Wiele pracy przed nami, ale wykonaliśmy ogromny krok naprzód” – oświadczyła przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen.

ROSYJSKI REWIZJONIZM

Szczyt UE Nausėda wykorzystał nie tylko do kwestii finansowych, ale zwrócił uwagę na rewizjonizm historyczny Federacji Rosyjskiej oraz na protesty na Białorusi. W trakcie mowy wstępnej prezydent Litwy oświadczył, że Rosja, próbując zrehabilitować pakt Ribbentrop-Mołotow, uderza w terytorialną integralność krajów bałtyckich.

„Przy pomocy rewizjonizmu historycznego Rosja próbuje podzielić świat na strefy wpływu i przepisać historię, aby ona stała się bronią wymierzoną przeciwko narodom krajów bałtyckich” – powiedział przywódca Litwy.

Doradczyni Asta Skaisgirytė, w rozmowie z „Žinių radijas”, oświadczyła, że wypowiedź prezydenta była obficie cytowana przez prasę europejską. „Prezydenta w tym poparli prezydenci innych krajów oraz premier Polski. Ta wypowiedź była szeroko naświetlona w

brukselskiej prasie. Cieszymy się, że prezydent poruszył tę kwestię, ponieważ inaczej to wyglądałoby, że rewizjonistyczna narracja Rosji jest prawdziwa, jeśli nikt nie mówi, że jest nieprawdziwa” – zaznaczyła Skaisgirytė.

W sierpniu na Białorusi odbędą się wybory prezydenckie. Po raz pierwszy represje względem opozycji zaczęto stosować jeszcze przed rozpoczęciem oficjalnej kampanii wyborczej. Przez kraj przeszła fala wielotysięcznych protestów.

„Prezydent, nawet będąc poza granicami kraju, uważnie śledzi, co się dzieje na Litwie i dookoła. Ostatnie wydarzenia na Białorusi wywołują pewne zaniepokojenie. Wiemy, że tam odbywają się demonstracje, a ludzie żądają przejrzystych wyborów. Demonstracje są dosyć liczne. W niektórych przypadkach demonstranci są zatrzymywani i zamykani w areszcie. Te tendencje niepokoją prezydenta. Jeszcze mamy prawie dwa tygodnie do wyborów, ale atmosfera już zagęszcza się. Będziemy monitorowali dalszy rozwój sytuacji. Prezydent niejednokrotnie podkreślał, że przestrzeganie praw człowieka jest tą czerwoną linią w relacjach Litwy z Białorusią” – podkreśliła doradczyni. ■

Z Nowego Jorku do Kowna

Jest 15 lipca 1933 roku. Nowy Jork żyje swoim rytmem. Na lotnisku przy malutkim, zgrabnym samolocie, nazwanym „Lituanica”, kręcą się przyszli bohaterowie niepodległej od sowietów Litwy – Steponas Darius i Stasys Girėnas.

Krzysztof Subocz

Jeszcze ostatni rzut oka na silnik, kokpit, bagażnik, gdzie zapakowana jest korespondencja przeznaczona do adresatów w Kownie, i na zapasowe zbiorniki paliwa.

Za chwilę, w rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem wojsk polskich i litewskich nad zniechęconym zakonem krzyżackim, wystartują nad Atlantyk, by bez międzylądowania pokonać dystans 7 186 km i dolecieć do Kowna. Tym światowym wyczynem chcą nie tylko uczcić Victorię pod Żalgirisem (Grunwald), ale zwrócić uwagę świata na Litwę, mały kraj wciśnięty gdzieś na wschodzie Europy, kraj, który tak jak Polska, w tamtym czasie odzyskał swoją niezależność.

Darius i Girėnas to litewscy emigranci. Za wielką wodę pojechali za chlebem, w poszukiwaniu lepszego, godniejszego życia. W USA pracowali na rzecz tamtejszego lotnictwa, uzyskali licencje pilotów. Tęsknota za Kownem, Żmudzią i Litwą była jednak przeogromna. Ze swojej pracy odkładali dolary, żyli oszczędnie, zbierali pieniądze na spełnienie swoich marzeń. Chcieli marzeniami dać siłę swoim rodakom i potwierdzić, że marzenia się spełniają. W intencji powodzenia ich rekordowego lotu i błogosławieństwa na powietrzną drogę, 15 lipca przed południem udali się do miejscowej katedry, z modlitwą i przyjęli Komunię św. Swoje marzenia oddali w całości Bogu.

Przejazd na lotnisko, znak krzyża na piersi i już ulokowani w kokpicie kołują na start. Pogoda wspaniała, nad Nowym Jorkiem słońce, podobnie nad Atlantykiem. 16 lipca osiągnęli kontynent europejski, ale gdzieś nad terytorium III Rzeszy Niemieckiej zaczęły pojawiać się chmury. Tuż po północy 17 lipca



Samolot „Lituanica” wystartował z Nowego Jorku 15 lipca 1933 r.
Fot. archiwum

chmury, ciężkie, ołowiane przysłoniły ziemię. Nie mieli nawigacji, musieli zejść poniżej pułapu chmur, by nie stracić orientacji. Okazało się to zgubne. Zeszli zbyt nisko, nad rozległą Puszcą Notecką.

I stało się. Mały Lituanica podwoziem zahacza o wierzchołki drzew, traci sterowność i spada w las. Obaj piloci giną na miejscu. Marzenia uleciały do Nieba.

Do Kowna dociera w końcu ta smutna informacja. Ludzie na lotnisku nie wierzą, zabrakło do celu ledwie 650 km. Trauma dosięgła całą Litwę. Pojawiają się różne domysły. Mówi się nawet o zestrzeleniu samolotu przez Niemców, gdyż trwały już prace przy budowie ogromnej fortyfikacji Pommernstellung (Wału Pomorskiego, który ciągnął się do Wałcza i dalej na północ, aż do Gdyni). Ta fortyfikacja miała być przeszkodą dla sowietów, których Niemcy bardzo się obawiali.

Władze ówczesnej Rzeszy miejsce katastrofy lotniczej przekazały w jurysdykcję Litwy. Ustawiono krzyż, co roku odbywały się wypominki, składano kwiaty. Po II wojnie światowej Pszczelnik k. Myśliborza znalazł się w granicach Polski. To święte miejsce przekazano Litwie. Z czasem ze Żmudzi sprowadzono wiejską chatę, w której do dziś mieści się muzeum pamięci Dariusza i Girėnasa. Tym miejscem opiekują się lokalne władze samorządowe, leśnicy, młodzież ze szkoły imienia bohaterów.

– To jest skrawek dumnej Litwy, państwa, które wraz z Polską ma taką samą historię, zwycięską bitwę pod Grunwaldem i wiele wspólnych pierwiastków kulturowo-historycznych – mówi dla „Kuriera Wileńskiego” Wiesław Wierchoś, konsul Konsulatu RL w Szczecinie.

12. >>

W 2008 r. byli w tym miejscu prezydenci naszych państw – Valdas Adamkus i Lech Kaczyński. W katedrze metropolitalnej w Szczecinie została odsłonięta tablica pamiątkowa poświęcona litewskim bohaterom, a w 2013 r. katedra i Pszczelnik gościły panią prezydent Dalię Grybauskaitę. Mieliśmy wówczas przyjemność wręczenia szefowej Litwy cudownie edytorsko opracowanego albumu „Darius&Girenas. Memory” autorstwa wyżej podpisanego.

W niedzielę, 19 lipca, w katedrze szczecińskiej została odprawiona uroczysta Msza św. koncelebrowana w intencji pilotów.

„Jesteśmy połączeni z Litwą nie tylko pierwszą europejską unią, ale także skrawkiem tej świętej ziemi w Pszczelniku. Dziś łączy nas Unia Europejska, pakt NATO, dobrosąsiedzkie kontakty” – mówił podczas homilii ks. bp Henryk Wejman, który przewodniczył uroczystościom.

Pytam Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Republiki Litewskiej w Warszawie, Edwarda Borisovasa, czy modlitwa, pamięć i szacunek łączą dzisiaj oba narody. „Jestem tu po raz drugi. W zeszłym roku było inaczej. Teraz pandemia koronawirusa wymusiła inne warunki. I tak jestem pod ogromnym wrażeniem ludzi, ich pamięci i szacunku dla świętego miejsca bohaterów Litwy. Tak, to faktycznie łączy oba nasze wielkie narody” – powiedział przedstawiciel Litwy.

W Pszczelniku odbyła się druga część uroczystości poświęconych Dariusowi i Girėnasowi. Przy ołtarzu, w kształcie wspomnianego krzyża Wielkiego Księcia Witolda, odprawiono liturgię słowa w obu językach. Delegacje oficjalne, samorządowe i mieszkańcy Myśliborza złożyli kwiaty i wieńce, jak co roku.

„Dla mnie to wielkie wydarzenie, rozwój współpracy Litwy z Polską, to dobra prognoza na roz-

W niedzielę, 19 lipca, w katedrze szczecińskiej została odprawiona uroczysta Msza św. koncelebrowana w intencji pilotów. „Jesteśmy połączeni z Litwą nie tylko pierwszą europejską unią, ale także skrawkiem tej świętej ziemi w Pszczelniku. Dziś łączy nas Unia Europejska, pakt NATO, dobrosąsiedzkie kontakty” – mówił podczas homilii ks. bp Henryk Wejman, który przewodniczył uroczystościom

wój gospodarki i stosunków pomiędzy Pomorzem Zachodnim i Litwą. Tu należy się szacunek tym, którzy dbają o te wartości historyczne, także o rozwój współpracy morskiej. Łączy nas także Bałtyk” – powiedział wicewojewoda zachodniopomorski, Marek Subocz. ■



Delegacje oficjalne, samorządowe i mieszkańcy Myśliborza złożyli kwiaty i wieńce, jak co roku **Fot. autor**

W polskiej lidze wszystko rozstrzygnięte

Legia Warszawa została piłkarskim mistrzem Polski. Wicemistrzem Lech Poznań. W europejskich pucharach zagra też trzeci Piast Gliwice i zwycięzca finału Pucharu Polski między Lechią Gdańsk a Cracovią Kraków.

Jarosław Tomczyk

Z ekstraklasy spadają Arka Gdynia, Korona Kielce i ŁKS Łódź.

Takiej sytuacji w polskim futbolu nie było już od wielu lat. Wszystkie istotne rozstrzygnięcia zapadły już właściwie dwie kolejki przed końcem rozgrywek ligowych. Mistrzem Polski po raz 14. w historii została warszawska Legia. Zrównała się tym sposobem w ilości zdobytych tytułów z Górnikiem Zabrze i Ruchem Chorzów. Mistrzostwo wraca do stolicy po rocznej przerwie. W ub. r. tytuł sensacyjnie bowiem powędrował do Gliwic. W Warszawie wyciągnięto jednak wnioski i pozwolono spokojnie pracować serbskiemu trenerowi Aleksandarowi Vukoviciowi. Pod jego wodzą zespół wypracował sobie w tabeli solidną zaliczkę nad konkurentami jeszcze przed podziałem ligi na grupy mistrzowską i spadkową. Sprawę warszawianie przypieczętowali pokonując u siebie 2:0 Cracovię. Przy okazji zrewanżowali się krakowianom za bolesną porażkę 0:3 na ich boisku w półfinale Pucharu Polski. W ostatnich dwóch kolejkach Vuković mógł dać już urlopy większości doświadczonych graczy i posłać do boju młodzież by nabierała ligowych szlifów.

A że na młodzież stawiać warto, udowodniono w Poznaniu. Trener Dariusz Żuraw odważnie wprowadził do drużyny Lecha całą grupę wychowanków, a zespół okazał się jednym z najefektywniej grających. Sceptycy mieli obawy czy znajdzie się w czołowej ósemce, tymczasem sięgnął po srebro.

Ubiegłorocznymi mistrzami, Piast Gliwice, też mogą uznać obecny sezon za udany. Podopieczni Waldemara Fornalika skończyli tym razem na najniższym stopniu podium i zagrają w kwalifikacjach Ligi Europy czym udowodnili, że

ich triumf w poprzednim sezonie nie był przypadkiem.

Jeszcze szybciej niż rozstrzygnięcia na górze zapadły decyzje na dole tabeli. W tym roku skutkiem wdrażanych reform organizacyjnych po raz pierwszy i ostatni ligę opuszczają aż trzy zespoły. Tabele zamknął ŁKS Łódź, po ledwie rocznym pobycie na najwyższym szczeblu. Przed łodzianami Korona Kielce. Żegna najwyższy szczebel w pełni zasłużenie po jedenastu latach. Przed trzema trafiła w ręce niemieckich właścicieli, których od dawna nikt nie widział. Klub pogrąża się w chaosie i nie wykluczone, że swego upadku nie zatrzyma na pierwszej lidze. Stawkę spadkowiczów uzupełnia gdyńska Arka, która chociaż po zmianie właściciela ma nadzieję, że banicja będzie krótka i potrwa tylko rok. Miejsca spadkowiczów zajmą Podbeskidzie Bielsko-Biała i Stal Mielec. Trzeciego beniaminka wyłonią barażowe. Zakończony sezon był z kilku względów wyjątkowy. W marcu liga została zawieszona z powodu pandemii Covid-19. Nie było wiadomo

czy dogra sezon do końca. Wróciła po ponad 80 dniach przerwy, jako jedna z pierwszych w Europie. Jako jedni z pierwszych nieco później wrócili też na stadiony kibice choć w ilości ograniczonej do jednej czwartej pojemności stadionów. Pozwoliło to na zrealizowanie kontraktów telewizyjnych i ograniczenie strat finansowych klubów. Na rozstrzygnięcia jednak istotnie nie wpłynęło. Przed przerwą tabeli też przewodziła Legia, a zamykały ją Korona, Arka i ŁKS.

W kolejnym sezonie, który ma ruszyć w połowie sierpnia, prawdopodobnie nie będzie już podziału na grupy mistrzowską i spadkową, bo brakuje terminów. Z ligi spadnie tylko ostatni zespół, a dołączą aż trzy nowe, bo za rok liga ma powiększyć się do 18 zespołów.

Ostatnim akcentem sezonu 2019/20 będzie w piątek w Lublinie: finał Pucharu Polski. Rywalem Cracovii będzie Lechia Gdańsk, która w półfinale po dramatycznej serii rzutów karnych, w której gospodarze mieli aż trzy „meczbole”, pokonała w Poznaniu Lecha.



W finale Pucharu Polski rywalem Cracovii będzie Lechia Gdańsk, która w półfinale pokonała w Poznaniu Lecha Fot. lechia.pl

Maseczki jako „antidotum” na drugą falę Covid-19

Petar Petrović

„Gazeta Polska Codziennie”

Według najnowszych danych przedstawionych przez naukowców z amerykańskiego Uniwersytetu Johnsa Hopkinsa, którzy zajmują się monitorowaniem pandemii, w jej wyniku na całym świecie zmarło już 605 tys. osób i doszło do niemal 14,5 mln zakażeń. Choć według oficjalnych danych prezentowanych przez rządy, najgorsza sytuacja panuje w Stanach Zjednoczonych, to również w wielu europejskich krajach dochodzi znów do wzrostu liczby zakażeń.

Jak już pisała „Codzienna”, w ostatnim czasie obostrzenia – wraz z zachowaniem dystansu społecznego i przede wszystkim obowiązkiem noszenia maseczek – wróciły w większości regionów w Hiszpanii. W części z nich, gdzie panuje najbardziej niebezpieczna sytuacja i wykrywanych jest najwięcej ognisk koronawirusa, władze ponownie apelują o pozostanie w domach. W Katalonii notuje się tysiące nowych zachorowań. Na razie obostrzenia są sugestią, ale ze względu na lekceważenie przez wielu obywateli apelu, prawdopodobne jest ponowne wprowadzenie w najbliższym czasie surowszych zasad.

Również władze Francji reagują na pogarszającą się sytuację epidemiczną – nowe ogniska zakażeń powstają w regionach, w których koronawirusa dotychczas nie było. W kraju obowiązuje noszenie maseczek w wielu zadaszonych miejscach publicznych – między innymi w transporcie publicznym, w salach kinowych i teatralnych, w domach seniora, w niektórych sklepach, a także na zadaszonych parkingach i rynkach. Za nieprz-

Kolejne europejskie kraje wprowadzają nakaz noszenia maseczek. Wiąże się to przede wszystkim ze wzrostem liczby zakażeń. Nieprzestrzeganie reguł jest karane grzywnami.

estrzeganie tej zasady grozi grzywna w wysokości 135 euro.

Pomimo tego, że włoskie władze są zadowolone ze zmniejszającej się liczby zakażeń, to jednak kolejne regiony informują o niebezpieczeństwie pogorszenia się sytuacji. Szef wydziału służby zdrowia regionu Lacjum Alessio D’Amato niedawno poinformował, że jego władze zaapelowały do mieszkańców o noszenie maseczek ochronnych. Ostrzegły również, że nieprzestrzeganie tej zasady może doprowadzić do ponownego zamknięcia regionu.

„Musimy nosić maseczki, bo inaczej jest ryzyko nowych przypadków, jak w Katalonii” – ocenił D’Amato.

O pogarszającej się sytuacji epidemiologicznej poinformowały również Czechy, gdzie piąty dzień z rzędu dobową liczbą zakażonych przekroczyła 100. Władze w Pradze oceniają jednak, że wciąż nie można mówić o drugiej fali epidemii w kraju. Najgorsza sytuacja panuje w kraju (województwie) morawo-szląskim. Zaostrzono tam reżim sanitarny – w pomieszczeniach obowiązują maseczki, dotyczy to także środków komunikacji. ■



We Francji ponownie obowiązuje noszenie maseczek w wielu miejscach publicznych – za nieprzestrzeganie tej zasady grozi grzywna w wysokości 135 euro Fot. pixabay.com

Jubilaci – trzech Aleksandrowie

Trzej znani poeci – Aleksander Sokołowski, Aleksander Nawrocki z Warszawy i Aleksander Śnieżko – posiadają ładną tradycję, aby razem świętować swe okrągłe jubileusze i zapraszać na obchody wileńską publiczność. Nie są urodzeni w jednym roku czy też jednym dniem, ale obchodzą wspólnie jubileusze. W tym roku kolejno świętują: 85-lecie, 80-lecie i 75-lecie urodzin.

A więc miłośnicy poezji, szanowni Czytelnicy, od dzisiaj czujcie się zaproszeni na uroczystości jubileuszowe trzech Aleksandrów, które odbędą się 6 sierpnia (czwartek) w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, pokój nr 305. Początek o godz. 18.00.

Wymienieni jubilaci są zasłużeni i dobrze znani, wypada jednak, chociaż w skrócie, przedstawić Czytelnikom każdego z nich. Istnieje takie powiedzenie: „Poeci długo żyją, a jeśli umierają, to wiersze za nich dożywają.” W tym przypadku wiersze każdego z trzech Aleksandrów mają szansę żyć długo, gdyż są cenione, lubiane, czytane oraz nagradzane.

Aleksander Sokołowski, urodzony w podwileńskiej wsi Nielidziszki, koło Miednik, pedagog z wykształcenia, doktor nauk, był wykładowcą Wileńskiego Instytutu Pedagogicznego, należy do Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy. Od lat też pasjonuje się pszczelarstwem. Jego wielką zasługą jest założenie przy Związku Pisarzy Litwy Sekcji Literatów Polskich, której był prezesem. Owocem działalności tej sekcji stała się niedu-

ża antologia poezji młodych Polaków z Wileńszczyzny, wydana w 2000 r. w Mragowie i promowana podczas VI Festiwalu Kultury Kresowej. Ponad dziesięć lat temu Sokołowski wraz z innymi poetami wileńskimi postanowili, że nadszedł czas, aby mieć osobne, samodzielne Stowarzyszenie Literatów Polskich Litwy. Zostało ono wówczas zarejestrowane, do dzisiaj jest kierowane przez pana Aleksandra i działa w Domu Kultury Polskiej. W ciągu swej długoletniej działalności twórczej ten poeta wydał łącznie dziesięć tomików poetyckich. Przyczynił się również do publikacji niedużych zbiorów młodych poetów ze stowarzyszenia, a także Antologii Polskiej Poezji Litwy pod tytułem „Polska Pogoń Poetycka”.

Ciekawym akcentem w działalności Stowarzyszenia Literatów Polskich Litwy stała się współpraca z Aleksandrem Nawrockim, znanym, warszawskim poetą, tłumaczem, od 2001 r. organizatorem Światowego Dnia Poezji UNESCO, redaktorem naczelnym dwumiesięcznika „POEZJA dzisiaj”, właścicielem Wydawnictwa

Książkowego IBiS, od 2008 r. organizującym Festiwal Poezji Słowiańskiej. Jest autorem i wydawcą licznych książek autorskich, w tym „Jeszcze aniołów sądzić będą”. Posiada dużo wyróżnień literackich, a także nagrody państwowe z Polski, Węgier, Czech i Jakucji. Poeci ze stowarzyszenia biorą udział w imprezach organizowanych w Warszawie przez Nawrockiego. Jak niejednokrotnie już pisaliśmy, Festiwal UNESCO „podróżujący” po wielu miastach Polski, tradycyjnie jest finalizowany w Wilnie oraz w polskich gimnazjach Wileńszczyzny.

Trzeci i najmłodszy jubilat, Aleksander Śnieżko, popularny poeta na Litwie, w Polsce, wśród Polonii kanadyjskiej oraz innych państwach, sławiący swoimi wierszami Wileńszczyznę i Polaków tu mieszkających, budzący ich uczucia patriotyczne – nazywany jest „Poetą od Boga”. Inaczej mówiąc, Opatrzność nagrodziła Wileńszczyznę tym utalentowanym twórcą. Wydał on ok. 20 zbiorów poetyckich, z których większość szybko znika z półek księgarni „Elephas”. Jest często nagradzany i wyróżniany. ■



■ Aleksander Sokołowski Fot. M. P.



■ Aleksander Nawrocki Fot. archiwum



■ Aleksander Śnieżko Fot. M. P.

Bełchatów – Wilno: droga poetyckiej przyjaźni

Polskie miasto Bełchatów mniej znane jest w Wilnie, niż powiedzmy wiele miast z terenu Warmii i Mazur, dokąd po wojnie los rzucił wielu repatriantów z Wileńszczyzny. Bełchatów to największe w Polsce zagłębie paliwo-energetyczne, z kopalnią węgla brunatnego i potężną elektrownią. Znajduje się w odległości 50 km na południe od Łodzi. Wśród 58 tys. mieszkańców tego miasta niewiele znajdzie się osób o wileńskim rodowodzie lub ich potomków. Bliższych więzi między Bełchatowem i Wilnem praktycznie nie było. Gdy jednak nastały nowe czasy, przed trzydziestu laty, czyli po zmianach politycznych, życie kulturalne i literackie ożywiło się.

Bełchatów od dawna miał swoje poetyckie tradycje. Odbывa się tam Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Wacława Olszewskiego, jednego z założycieli tego miasta. Jednym z organizatorów konkursu jest Tadeusz Czerniawski, samorządowiec Bełchatowa i członek Związku Literatów Polskich. Wiedząc, że Wilno od zawsze miało dobrych poetów, zaprosił na początek lat 90. Aleksandra Śnieżkę i Aleksandra Sokołowskiego do Bełchatowa na kolejny konkurs. Ich wizyta stała się początkiem wielkiej przyjaźni poetyckiej, której najbardziej oddanym rzecznikiem był Rajmund Stanisławek (1930-2020) – człowiek, któremu było bliskie wszystko to, co miało jakąkolwiek łączność z Ziemią Wileńską.

Urodził się w miasteczku Turgiele, gdzie mieszkał do 1945 r. Dobrze znał księdza Józefa Obrembskiego, posługiwał w swoim czasie w miejscowym kościele parafialnym. Do Polski przyjechał w 1945 r. Całe lata poświęcił nauce, studiom (Politechnika Warszawska), pracy zawodowej. Pisanie wierszy, które mu się rymowały, ciągle odkładał na dalszy plan.



Spotkanie po latach z ks. prałatem Obrembskim (po prawej Rajmund Stanisławek) Fot. archiwum prywatne

Czasami brał udział w konkursach literackich w Bełchatowie oraz innych miastach.

Rajmund Stanisławek został poetą z prawdziwego zdarzenia w 2007 r. Miał wtedy 77 lat i wydał swój pierwszy tomik wierszy oraz fraszek pod tytułem „Miotany wiatrami”. W rzeczy samej losem młodego repatrianta z Wileńszczyzny miały różne wydarzenia, zanim znalazł swoje miejsce w nowej rzeczywistości i nowej ojczyźnie. Kto wie, czy ten ładnie wydany zbiorek w ogóle zostałby opublikowany, gdyby nie nasi wileńscy poeci. W „Słowie od Autora” czytamy: „W tym miejscu składał swoje gorące podziękowania wszystkim tym z Państwa, którzy przyczynili się do ukazania się drukiem pierwszego mego tomiku. Między innymi są to: Aleksander Sokołowski i Aleksander Śnieżko”.

Warto podkreślić, że kontakty między Bełchatowem i Wilnem rozwinęły się na całego. W 1997 r. dwaj nasi poeci oraz Lucyna Bukowska, młoda poetka z Wileńszczyzny (obecnie mieszkająca w Polsce), byli w gościnie u państwa Czer-

niewskich, którzy później niejednokrotnie odwiedzali Wilno, gościli u państwa Śnieżków. Spełniło się też marzenie Rajmunda Stanisławka. W 2007 r. przybył na Wileńszczyznę i odwiedził w Mejszagole ks. prałata Obrembskiego w jego pałacyku. W tym spotkaniu uczestniczyli obaj Aleksandrowie, a także małżonka Śnieżki.

W trakcie czytania wierszy ze zbioru Rajmunda Stanisławka zrozumiałam, jak bardzo tęsknił do Wilna, do swoich stron ojczystych. Sugeruje to już pierwszy rozdział zbioru, „Litwie – Ojczyźnie Mojej”, a w wierszu „Wilno” wyznaje: „Tu – ziarno przodków/ mych zakiełkowało. Tu – płuco pierwszy/ oddech złapało. Tu – piękno świata/ oko me dojrzało. Tu – czystą miłością/ serce zadrgało./ (...) /Tu krew ma została/ na Bóltupskim piasku./ Tu słuchać musiałem/ obcych gardel wrzasków./ Tu ciemnych nocy/ więcej było niż dni./ To Wilno dlatego/ mi ciągle się śni.” ■

Str. przygotowała
Jadwiga Podmostko

Zupa z kurek, czyli kurkowa

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego

„Dom pełen mięty”

Zupa z kurek – z ziemniakami, pyszna, aromatyczna, delikatna i prosta. Świetny pomysł na obiad, taki letni, bo sezon na kurki nie jest długi.

Można ugotować ją na rosole, ale pyszna jest na wywarze z warzyw, i podsmażonych na maśle kurkach.

Składniki:

- 2 marchewki
- 1 pietruszka
- kawałek selera
- zielona część pora
- nać selera
- koperek
- 250-300 g kurek
- 3-4 łyżki śmietany
- 2 łyżki masła
- 1 cebulka
- 1 łyżka mąki
- 5-6 ziemniaków
- 1 liść laurowy
- 2 ziele angielskie
- Sól • pieprz

Wykonanie:

Warzywa obrać, umyć, zalać wodą i zagotować, zmniejszyć grzanie. Kurki dokładnie umyć zmieniając wodę, aby pozbyć się



■ Z ziemniakami, aromatyczna, delikatna i prosta zupa z kurek **Fot.freepik**

piasku. Większe grzyby pokroić, mniejsze zostawić w całości. Masło rozgrzać na patelni, dodać kurki i przesmażyć, na koniec dodać pokrojoną w kostkę cebulę. Kurki dodać do zupy, osolić do smaku i dodać pieprzu. Ziemnia-

ki obrać, umyć i pokroić w kostkę, dodać do zupy. Gdy ziemniaki są już miękkie, mąkę rozrobić z odrobiną wody i zaprawić zupę. Dodać śmietanę i pokrojony drobno koperek. Zupę z kurek można ugotować też na rosole. ■

Blok z bakaliami

Blok biały z bakaliami – to bardzo dobry i szybki, prosty przepis na smaczny deser, szczególnie dla tych, co nie mogą jeść kakao.

W smaku podobny do białej czekolady, dodatek bakalii sprawia, że nie jest za słodki.

Nie trzeba go piec, ani długo gotować.

Składniki:

- 500 g mleka w proszku zwykłego
- 2 szklanki cukru
- 1 cukier waniliowy
- 1/2 szklanki wody
- 1 kostka masła
- 50 g rodzynek
- 50 g orzechów



■ **Fot. autorka**

- 50 g suszonych owoców
- 2 paczki herbatników

Wykonanie:

Herbatniki pokruszyć na mniejsze kawałki. Przygotować foremkę keksową, wyłożyć ją pa-

pierem do pieczenia, lub foremkę aluminiową jednorazową.

Orzechy drobno pokroić, tak samo pokroić bakalie (wcześniej – jeśli twarde – namoczyć je w wodzie).

Do miski wsypać mleko w proszku. Do garnka włożyć masło, dodać wodę, cukier i cukier waniliowy, zagotować.

Gorącą masę wlać do mleka w proszku, szybko mieszać, bo bardzo gęstnieje, dodać herbatniki, orzechy i bakalie, wymieszać i włożyć do formy.

Uwaga! Granulowane mleko nie nadaje się do bloku. Po wierzchu można posypać wiórkami kokosowymi lub orzechami. ■

Czy można umrzeć od ataku paniki?

Ataki paniki mogą być tak silne, że powodują wręcz lęk przed śmiercią. Może to zintensyfikować atak paniki, prowadząc do błędnego koła nasilającej się reakcji. Ciało przechodzi w tryb „walczyć lub uciekać”, zwiększając tętno i częstość oddechów.

Te tymczasowe zmiany mogą być niewygodne i przerażające, ale nie zabijają. Istnieje jednak możliwość, że ktoś może mieć śmiertelny wypadek w wyniku ataku paniki. Z tego powodu ludzie powinni starać się znaleźć bezpieczne miejsce do zatrzymania się i siedzenia, gdy poczują nadchodzący atak paniki. Odpowiednie połączenie terapii i leków może pomóc zmniejszyć nasilenie i częstotliwość ataków. Leczenie może również zmniejszyć ryzyko powikłań sercowo-naczyniowych u osób, które wcześniej miały problemy sercowo-naczyniowe.

Jedynym sposobem, w jaki atak paniki może okazać się śmiertelny, jest śmiertelny upadek kogoś podczas omdlenia. Przykładem może być sytuacja, w której ktoś w panice rozbił samochód. Aby zmniejszyć to ryzyko, ludzie powinni starać się znaleźć bezpieczne miejsce do zatrzymania się i siedzenia. Podczas ataku paniki osoba jest przytłoczona uczuciem strachu i niepokoju. To powoduje, że organizm reaguje tak, jakby był w niebezpieczeństwie. Ciało przechodzi

w tryb „walczyć lub uciekać”, zwiększając tętno i częstość oddechów. Niektórzy ludzie mogą szybko oddychać lub hiperwentylować podczas ataku paniki. Hiperwentylacja obniża poziom dwutlenku węgla we krwi, co może powodować zawroty głowy. W rzadkich przypadkach możliwe jest omdlenie.

Aby powstrzymać atak paniki, można spróbować następujących rozwiązań:

Oddychaj powoli i głęboko. Powolne i głębokie oddychanie może przeciwdziałać hiperwentylacji, która zdarza się podczas ataku paniki.

Staraj się nie zwalczać uczucia strachu: próba uniknięcia lęku może wywołać niepokój, a więc nasilić atak paniki. Zamiast tego ludzie powinni starać się obserwować i akceptować swoje uczucia niepokoju bez oceniania.

Skoncentruj się na zapewnieniu bezpieczeństwa: osoba przebywająca poza domem powinna przenieść się do zamkniętej lokalizacji.

Pozostań świadomym chwili obecnej – to pomoże odwrócić uwagę od niepokoju i paniki.

Poszukaj wsparcia od zaufanej osoby. Jeśli w pobliżu znajduje się przyjaciel lub członek rodziny, rozmowa z nim lub prośba o delikatną otuchę może pomóc złagodzić uczucie paniki. ■

Jak odpowiednio dezynfekować dłonie?



Dłonie są największym nośnikiem zarazków. Szacuje się, że nawet 80 proc. wszystkich infekcji wywołanych jest przez niedostateczną higienę rąk.

Stosując środki dezynfekujące należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta – używać rekomendowanych dawek preparatu i utrzymywać go przez określony czas na skórze.

W przypadku żeli dezynfekujących zazwyczaj zaleca się dwukrotne użycie 3 ml preparatu i wcieranie go w skórę dłoni przez 30 sekund. Środki dezynfekujące należy nakładać na suchą skórę. Jeżeli nałożymy je na wilgotne ręce, substancja dezynfekująca może zostać rozcieńczona i tym samym nieskuteczna w zwalczaniu zarazków.

Środki dezynfekujące

Środki do odkażania rąk zawierają zazwyczaj 75-85 proc. alkoholu jednego rodzaju bądź mieszaniny kilku. Część tych preparatów w ograniczonym stopniu działa także wirusobójczo na wirusy otoczkowe (m.in. wirusy grypy, żółtaczkowe typu B i C) oraz nieotoczkowe (m.in. rotawirusy, adenowirusy). Choć preparaty te są zazwyczaj dobrze tolerowane przez skórę, zawarty w nich alkohol może wysuszać delikatną skórę dłoni, dlatego żele dezynfekujące wzbogacane są o składniki łagodzące i nawilżające, takie jak: gliceryna, aloes, pantenol, witaminy.



Podczas ataku paniki osoba jest przytłoczona uczuciem strachu i niepokoju
Fot. pixabay.com

Str. przygotowała
Honorata Adamowicz
Fot. pixabay.com

Terapia dla par sposobem na konflikty



Na terapię najczęściej zgłaszają się pary stojące w obliczu kryzysu lub w przechodzące kryzys. Konflikty, których nie udaje się małżonkom rozwiązać między sobą, często rosną do wielkich rozmiarów, uniemożliwiając im wspólne, zgodne życie.

W takiej sytuacji, pary zapominają o uczuciu, które łączyło ich jeszcze jakiś czas temu, a codzienną czułość i miłość zastępują negatywne emocje – złość czy frustracja.

Spotkania ze specjalistą usprawnią wzajemną komunikację i pomogą lepiej zrozumieć siebie nawzajem.

Pary stają się wtedy bardziej świadome swoich emocji, reakcji czy potrzeb. Uczą się także znajdowania kompromisów, które są podstawą opartego na zaufaniu i bliskości związku. Współpraca z terapeutą daje szansę na jasną i czytelną komunikację, dzięki czemu małżonkowie w końcu mogą usłyszeć i zrozumieć również oczekiwania i problemy drugiej osoby.

Zdarza się, że wiele małżeństw na bieżąco omawia pojawiające się problemy, a mimo to nie udaje im się rozwiązać kłopotów samodzielnie.

Schematy myślenia i zachowania w relacji mają tendencję do usztywniania się. Sposoby rozwiązywania problemów, które początkowo mogły w związku pomagać, mogą być na dłuższą metę dezadaptacyjne.

Fot. pixabay.com

Nastolatki i rodzice – ile bliskości, ile oddalenia?

Co się dzieje w życiu dziecka w okresie dorastania? Poza zmianami fizycznymi oraz hormonalnymi, zachodzą zmiany w postrzeganiu własnego Ja i relacji społecznych. Ważne w życiu nastolatka stają się związki. Rodzaj związków z innymi osobami i ich jakość wpływa na sposób myślenia młodego człowieka.

Nadal istotny pozostaje dla nastolatka związek z rodzicami, a w nim dwie podstawowe potrzeby – autonomii oraz przynależności. Dziecko w tym wieku będzie dążyło do uzyskania większej autonomii – brania odpowiedzialności, decydowania o sobie, realizowania własnych celów, posiadania tajemnic. Z drugiej strony nastolatek nadal potrzebuje wiedzy i czuć, że przynależy do rodziny i że jest jej członkiem. Nadal potrzebuje więzi z rodzicami, jednak w okresie dorastania zmieniają się proporcje oraz pola, na których dziecko chce realizować swoją autonomię.

Według specjalistów można szacować, że początek okresu dorastania przypada na 11.-12. roku życia, końcówka zaś na 19.-20. U każdego nastolatka dorastanie może przebiegać nieco inaczej, jednak pewne prawdy są uniwersalne, a poznanie i zrozumienie ich może ułatwić rodzicom i dziecku przejście przez ten ważny dla całej rodziny czas.

Mimo, że okres dorastania to więcej konfliktów i większa potrzeba autonomii, wewnętrzne emocjonalne przywiązanie nastolatka do rodziców pozostaje silne. Zazwyczaj pozostają oni najważniejszymi osobami w życiu młodego człowieka. Badania pokazują, że rodzina w okresie dorastania stanowi bezpieczną bazę dla nastolatka i dobra więź z rodzicami staje się podstawą do budowania samodzielności. Dzieci niezależnie od wieku potrzebują być rozumiane, chcą, by ich potrzeby były uwzględniane, a zdanie brane pod uwagę. Jeśli jest to niemożliwe, potrzebują o tym porozmawiać i poznać powody. Zadaniem rodziców jest zadbanie o więź. Mimo konfliktów.

Grupa rówieśnicza, do której młody człowiek należy, jest ważnym pomostem między zależnym od rodziców dzieciństwem, a dorosłością, której przypisana jest niezależność i samodzielność. Niezależność może się ukształtować w okresie dojrzewania, gdy zaspokojona jest dziecięca potrzeba zależności. W dzieciństwie im bardziej popychamy dzieci ku samodzielności, tym bardziej do nas lgną. Dlatego warto dać dzieciom czas i przestrzeń na bycie zależnymi. Dążenie do rozszerzania autonomii pojawi się, gdy będzie zaspokojona potrzeba zależności. ■



Grupa rówieśnicza, do której młody człowiek należy, jest ważnym pomostem między zależnym od rodziców dzieciństwem Fot. pixabay.com

Co pomaga utrzymać i dbać o więź w rodzinie



■ Wspólne spędzanie czasu jest bardzo istotne dla budowania relacji Fot. pixabay.com

Relacja z dziećmi powinna mieć priorytet nad innymi relacjami. Jest to szczególnie ważne w chwilach, kiedy nastolatek potrzebuje rodzicielskiego wsparcia – gdy młody człowiek wychodzi z inicjatywą rozmowy, przechodzi z problemem, odłożymy inne plany i potraktujemy tę jego potrzebę jak najważniejszą w danej chwili. Nastolatek powinien wiedzieć, że rodzice poważnie traktują jego sprawy, że jego złamane serce, ekscytacja z powodu nowej przyjaźni czy trudna do podjęcia decyzja są na szczycie listy rodzicielskich zainteresowań, a nie gdzieś pomiędzy pogaduszkami z ciotką a praniem i prasowaniem.

Rodzicielstwo z myślą o więzi, oznacza zadbanie o to, by nie doszło do oddzielania od nas dziecka pod względem psychologicznym – konflikty, trudne sytuacje powinny kończyć się w taki sposób, by obie strony wiedziały, że relacja trwa, że więź jest nienaruszona. Zmiana układu sił w rodzinie, która następuje w tym czasie, nie powinna naruszać poczucia przynależności do rodziny u nastoletniego dziecka.

Role rodziców jest jasne pokazywanie swoich uczuć i granic, oraz respektowanie granic i uczuć dzieci, wrażliwość dzieci powinna być uważana i uznana. Możemy i powin-

niśmy pokazywać dzieciom swoją radość, ale też smutek i złość, dbając o to, by dziecko rozumiało sytuację oraz o to, by okazywać własne emocje w sposób, który nie krzywdzi innych.

Dzieci mogą doświadczać takich uczuć jak rozczarowanie, frustracja czy ból, a rolą rodziców jest przyjęcie tych uczuć bez negowania i racjonalizowania. Kiedy nastolatek mówi, że nauczyciel traktuje go niesprawiedliwie, porozmawiamy o tym, zapytajmy o szczegóły, o emocje, o własne przemyślenia dziecka, zamiast orzekać: „skoro nauczyciel tak zrobił, to znaczy, że miał powód”, albo „nauczyciel nie jest do lubienia, tylko do uczenia”. Nawet jeśli mamy inne spojrzenie na sytuację, niż nasze nastoletnie dziecko, uszanujmy jego emocje i stanowisko, postarajmy się zrozumieć jego punkt widzenia – to dobre wyjście do dyskusji.

Wspólne spędzanie czasu jest bardzo istotne dla budowania relacji. Rodzinne wypady – na spływ kajakowy, na ryby, grzyby, na wycieczkę rowerową, podróże w interesujące miejsca. Ale także wspólny czas w domu, wspólne posiłki, rozmowy. Warto mieć wspólne rytuały – również z nastoletnimi dziećmi. Każda rodzina ma swoje upodobania i może dostosować do nich formy wspólnego spędzania czasu. ■

Brak pieniędzy wpływa na relacje w rodzinie

Badania dowodzą, że finansowe problemy rodziców i wynikające z nich skutki psychiczne negatywnie wpływają na relacje z dziećmi. Rodzice, którzy doświadczają braku pieniędzy i cierpią na depresję z tego powodu, mają słabą więź emocjonalną ze swoimi dziećmi – dowodzą naukowcy z University of Missouri.

Dzieci gorzej się uczą i tracą łatwość nawiązywania autentycznych relacji z rówieśnikami. Później są mniej skłonne do angażowania się w prospołeczne akcje takie jak wolontariat czy w ogóle pomaganie innym.

„Kiedy jesteśmy w trudnej sytuacji finansowej, która powoduje stres i odbija się na naszej psychice, wychowanie dzieci w atmosferze bezpieczeństwa i zaufania jest prawie niewykonalne” – mówi Gustavo Carlo, autor badania.

„To zjawisko ma szerszy wpływ na nasze społeczeństwo, bo zaburzone relacje między rodzicami a dziećmi powielają się dalej. Przebadaliśmy dzieci z rodzin, które miały problemy finansowe, i okazało się że ich zachowania prospołeczne w stosunku do członków rodziny, znajomych i obcych ludzi są płytkie i mało autentyczne, za to często nacechowane nastawieniem na korzyść” – wskazuje naukowiec.



Str. przygotowała
Honorata Adamowicz
Fot. pixabay.com

Miasta wzywają na pomoc jerzyki



Zgodnie z obiegową opinią, jerzyk – ptak o sylwetce podobnej do jaskółki – może w ciągu doby wyłapać 20 tys. komarów. Urząd Miasta Czechowice-Dziedzice kupił właśnie 200 budek lęgowych dla tych ptaków. Część została już zamontowana na budynkach wielorodzinnych i placówkach oświatowych. Do akcji mogą się też włączyć właściciele domów prywatnych, o ile spełnią warunki pozwalające na gniazdowanie jerzyków. A zatem – budki powinny wisieć możliwie jak najwyżej, najlepiej powyżej drugiego piętra. Należy wieszać je na ścianach wschodnich lub północnych. Trzeba też zapewnić ptakom swobodny dołot do budek – nie mogą im przeszkadzać drzewa czy sztuczne konstrukcje.

Fot. wikipedia.org

Fotomigawka

6-latek uratował siostrę przed psem

Bohaterski 6-latek z amerykańskiego stanu Wyoming uratował swoją młodszą siostrę przed agresywnym psem. Sam został pogryziony w twarz i głowę. Chirurdzy założyli mu 90 szwów.

Do wypadku doszło 9 lipca, kiedy agresywny pies znajomych rodziców dzieci zaatakował dziewczynkę. Na pomoc swojej młodszej siostrze ruszył 6-letni Bridger, który osłonił ją własnym ciałem, a potem razem z nią uciekł przed zwierzęciem. Sam został dotkliwie pogryziony w twarz i głowę. „Gdyby ktoś musiał umrzeć, to pomyślałem, że to powinienem być ja” – powiedział po zdarzeniu dzielny chłopiec.

Bridger trafił do szpitala, gdzie przeszedł operację chirurgiczną. Później wrócił do domu. Chłopiec czuje się już coraz lepiej, a obrażenia dobrze się goją. 6-latek jest pasjonatem geologii i wszelkiego rodzaju skał. Po nagłośnieniu jego bohaterskiego czynu ludzie z całych Stanów Zjednoczonych zaczęli wysyłać mu kamienie i fragmenty różnych skał.

Barbie kulomiotka



Producent znanych na świecie lalek Barbie wprowadził na rynek nowy model – przedstawia on słynną kulomiotkę, dwukrotną mistrzynię olimpijską (2008 i 2012) Nowozelandkę Valerie Adams. Lekkoatletka zaangażowana była w przygotowanie projektu lalki. W Nowej Zelandii lalka Barbie-Adams została uhonorowana numerem jeden w kampanii społecznych wzorców do naśladowania. Lalka przedstawia Adams w tradycyjnym czarnym sportowym stroju narodowym Nowej Zelandii ze specjalnym, wzmacniającym mięśnie pasem wokół talii. Trzyma w ręku kulę, a dodatkowymi akcesoriami są sportowa torba i zegarek dla lalki.

Fot. wikipedia.org



Chwila wytchnienia z muzyką i śpiewem podczas pielgrzymki Fot. Marian Paluszkiewicz

Krzyżówka

Królowa jeziora Goplo	▼	Osuszy grunt	Na czele ze starostą	Sarmata dla Sarmaty	▼	Zręda, nudziarz	▼	Maskujący mundur	▼	Nie rozumie specja					
Resztkę po produkcji	7					Dawna nazwa statku				8					
Najważniejszy element kompa								4	Zawiera akta sprawy	Grecki bóg krwawej wojny					
Nieduża dzwignia						Długie pióro ptasie									
▼						Polskie woje-wództwo		Konflikt, zatarg		Wśród drobiu					
Jest nią święto-pietrze		Lotny cel dla strzelca	Dodatek do koszuli			15				5					
▼						Z II do I ligi									
Czerwona za faul						Mitologiczny lotniarz, któremu słońce „podcięło” skrzydła		Pogodne życie, sielanka		Dywanik na ścianie					
Staje przy peronie	1	Ma rudawe futerko													
Górna granica lotu						Zwrot typowy dla języka									
Drugi pokos trawy					16	Tuż Valdas Urbonas									
Połozni- czy zabieg								Do przepa- sania kimona		Czuba- jka, grzyb leśny					
▼										14					
						Szpula z taśmą		9							
Imię Chrusz- czowa	12	Element kanali- zacji	Szerszy sens czegoś			Część stołu									
Skat, wint lub poker						Słabe, wytrawne wino z jabłek									
W filmie rozpętał II wojnę świat.		Żeton do gry	Gra derby z Lazio			Juliusz, malarz koni i jeźdźców		Niejedna w delcie rzeki	Szacho- wy goniec	11					
Był nim Mieszko I			2				3								
▼						Tatarskie wojsko				Forma egzami- nu					
Świetny u sokoła		Popular- ne imię dla psa						Dźwięk na papierze							
▼															
10						Kierowca limuzyny									
Cenowy upust w sklepie		Suma albo rora- ty						Czasem zastąpi słowo		6					
▼															
						13									
						Część meczu w NBA									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 21-22 LIPCA

Poziomo: PATROL - OGRÓD - PREMIER - TONER - KROWA - EKONOMIA - BASK - WATRA - OMASTA - BARMAN - KHAKI - RZEPA - KANON - KALIGRAF - LUNETA - TRYB - SKAŁA - ZESTAW ZADAŃ - CHOROBA SERCA - ESEJ - RAK - KAJA - OSET - TABUN - MONAKO - ZIBI - TRAN - CZTAN - SPOINA

Pionowo: E APTEKA - ARKUSZ - HECARZ - TROK - TARZAN - EPOS - RENOIR - MELEKS - REKUZA - OMEN - AKAPIT - TROJANIN - LIROY - NAGANA - ARAMIS - GORKI - MEKKA - SZOSA - RABA - HAFTKA - E KONTO - TRIO - ASUAN - RADAR - SARI - WIST - KOPYŁA - CZEKAN - IDEA - KARIN - BAŃKA - TONA

Hasło: OSTRA BRAMA W WILNIE

Uśmiechnij się

Menel do kobiety:

– Kierowniczo, poratuje pani... Tak ze dwa euro?

– Dobrze, ale nie wyda pan na alkohol?

– Nie, cholera! Dom sobie kupię!

Starszy psychiatra dzieli się swoim doświadczeniem ze swoim młodym kolegą:

– Mam długoletniego pacjenta z manią wielkości. Przygnębiony brakiem zrozumienia przez innych, wielokrotnie próbował się zastrzelić.

– Jak to „wielokrotnie”?

– Za każdym razem strzelał jakieś 15–20 centymetrów ponad swoją głowę.

– Mamo, tato, grałem w pokera i... wyprowadzam się z tego domu!

– Oo, gratulacje!

– Wy też.

Bardzo młoda Francuzka nieśmiało wchodzi do sklepu z perfumami. Zwraca się do sprzedawczynie, aby poleciła dobre perfumy. Kobieta za ladą zaczyna pokazywać asortyment:

– To jest „Uścisk kochanka”, to są „Sekrety Nocy”, a to jest „Ekstaza”...

– A proszę mi powiedzieć, czy jest coś dla początkujących?

Z forum dla rodziców:

– Pomóżcie! Mój syn zjadł karalucha. Nie będę opisywać, w jakich okolicznościach do tego doszło

– niedopatrzenie. Zdążyłem tylko wyciągnąć mu z buzi nogi karalucha. Co teraz będzie?

– Prawdopodobnie karalucha nie da się już uratować.

– Gdzie byłeś?! Znowu piłeś! Spójrz mi w oczy! Co widzisz?!

– W mroku ciemny las, zielony wodospad między ciemnościami... Przerazający widok...

– W oczy, mówię, nie w nozdrza!

Dwóch pijanych na przystanku:

– Czy mógłby mi pan powiedzieć, która godzina?

– Nie mógłbym.

– Dziękuję.

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ.
WĄZY, PŁACI OD RAZU, SAMĄ TRANSPORTUJE.
Tel. 8 620 61179

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery - monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.talsykla.com

KAWIARNIA SULTINIAI

- Smaczne pierogi z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

KWIATY
Weselne,
okazyjne,
żałobne
wiązanki i kompozycje
Dostawa kwiatów • Pakowanie prezentów

Vilnius, Sodų 24-9, tel. (8-5) 2331478,
kom.+370 671 35739
Codziennie 6.30 - 21.00

um UTENOS MĖSA

DROGO SKUPUJE BYDŁO
8 655 00151
8 620 33544
Płaci od razu!

60. lat - GRAMY DLA WAS PO POLSKU!

PREMIERA

19.00

6 WRZEŚNIA

DZIEWCZYNKI

WG I. IREDAŃSKIEGO REŻ. L. KIEJZIK

TEATR NA POHULANCE

KANCELARIA PRZESŁA RĄDY MINISTRÓW POMOC POLAKOM NA Wschodzie efekt

Info: +3705264613
Bilety: Sekretariat DTP lub

PÓŁKOLONIE DLA DZIECI WAKACJE W MIEŚCIE

3-14 SIERPNIA 2020 R. GODZ. 9:00 - 17:00
DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE
WIEK UCZESTNIKÓW 7-10 LAT

REJESTRACJA ROZPOCZNIE SIĘ 21 LIPCA, O GODZ. 14:00
WIĘCEJ INFORMACJI O KOLONIACH ORAZ LINK DO REJESTRACJI
BĘDZIE PODANY NA STRONIE - WWW.POLSKIDOM.LT

LINK DO REJESTRACJI BĘDZIE PODANY 21 LIPCA,
O GODZ. 14:00 NA STRONIE WWW.POLSKIDOM.LT

Projekt współfinansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach wsparcia Polonii i Polaków za granicą.

KANCELARIA PRZESŁA RĄDY MINISTRÓW POMOC POLAKOM NA Wschodzie CITY OF VILNIUS

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupujemy lasy, ziemię i niepodzielone działki. Załatwiamy dokumenty. Szybko rozliczamy się. Tel. 8 606 01 125

DROGO

skupujemy las
Rozliczamy się
na miejscu.
Bezpłatna wycena.
Tel.: 8-659-99929

Skupujemy części zamienne do rosyjskich samochodów osobowych i ciężarówek. Tel. (8-5) 269 95 19, 8 698 36 995

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu.
Tel. 8 611 33 626

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników. Zadzwońcie, tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

W rejonie wileńskim, starostwo Mejszagola – wieś Kiemielie, sprzedam 8,85 ha (4 ha lasu) działkę. Tel. 8 652 06 009

Sprzedaje się dom (typu Dworek Polski) pod Zalesiem Górnym (28 km od centrum Warszawy). Pow. 110m², (3 pokoje, 2 łazienki, salon z kuchnią) działka 900 m². Garaż ze strychem, ogród, drewniany taras. Cena 750 tys. PLN do negocjacji. Tel. +48 666 990 477.

Szałówka (sosnowa i lipowa). Deski podłogowe, listwy przypodłogowe (plin-tusy), opaski maskujące (naliczniki), belki, deski, krokwie. Tel. 8 699 34 788

W rejonie wileńskim, gmina Mejszagola, wieś Gejlasze, w pobliżu jeziora Duksztele, w odległości 11 km. od sklepu „Big Maxima” sprzedaje się drewniany dom i 9,15 ha ziemi o przeznaczeniu rolnym. Dom duży (103 mkw.), uporządkowany, bez wygód. Na dziedzińcu nowa studnia i gospodarcze zabudowanie (25 mkw.). Ziemia niedzielną, co roku jest zasiewana.

Ogólna cena 87 tys euro. Tel. 8 615 88 215 lub 8 614 99 188.

Sprzedam wyremontowany dom (67 mkw.) w Duksztach na działce 20 arów na terenie parku narodowego. Dom bardzo tani w utrzymaniu, posiada kanalizację, wodę, dojazd asfaltem. Miłe sąsiedztwo, blisko kościoła, nabożeństwa po polsku. Zaledwie 15 minut od miasta.
Tel.: +370 688 59500.

Sprzedam drewno liściaste i iglaste (suche) po 3 m³ albo 6 m³. Dowóz nieodpłatny. Wilno, tel. 8 673 84 059

USŁUGI

9 sierpnia od godziny 9 do 21.00 zapraszamy na piknik w zagrodzie parku trockiego. Autobus. Śniadanie, obiad, wieczorowa herbata. Łaźnia, balia ogrodowa. Tańce (muzyka na żywo). www.slavija.lt; Zamówienie pod nr. tel.: 8 677 88 489

Wszystko z metalu: bramy garażowe, drzwi sejfowe, ogrodzenia, kraty, bramy i in. Gwarancja. Tel.: 8 659 77 771

Dachy: pokrycie, remont, malowanie. Remont i czyszczenie kominów. Malowanie domów drewnianych.
Tel. 8 645 20017

Muruję piece, piecyki. Remontuję stare. Niedrogo. Tel. 8 683 95 373

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa - grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej i inne prace. www.gravas.lt, tel. 8 670 06 868

Ewa, ekspert od nieruchomości, pomoże sprzedać lub wynająć mieszkanie, dom. Tel.: 8 648 78 557

Nieodpłatnie wywozimy sprzęt AGD. Za dodatkową cenę – meble i odpady budowlane. Wilno, tel. 8 671 60 936

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.
Tel. 8 677 34 202

Ludmiła Tretjakowej Nr. Lic. 1915
KLINIKA STOMATOLOGICZNA
■ Leczenie ■ Implantacja
■ Protezowanie (Opłata ratalna od 3 do 36 mies.)
■ Higiena profesjonalna ■ Wybielanie zębów
■ Ortodontcja. Periodontologia. Endodontcja
Zdjęcie panoramiczne zębów
Współpracujemy z kasą chorych.
Wilnius, ul. Parko 55-1, Tel.: 2 48 57 93,
8 687 17760 (8-17 godz.). www.altdent.lt

Odwierci, geotermiczne ogrzewanie, na całej Litwie przez cały rok. Gwarancja. Nadzór.
www.melkerlita.lt Tel.: 8 616 08 020, 8 686 83 265

Usługi adwokata zwracając się do sądu przy rozwodach, roszczeniach o części spadku, długach. Pomoc w otrzymaniu kredytu. Tel. 8 684 30 018

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.
Tel. 8 606 97 218

Odpowiedzialnie i z szacunkiem do Waszych najbliższych sprzątam groby. Wykonujemy wszystkie cmentarne i rekonstrukcyjne prace. Pokrywamy marmurowymi płytami.
Tel. 8 684 16 830, Jan

PRACA

Szkoła Podstawowa im. św. Faustyny Kowalskiej w Rzeszy zatrudni od 1 września nauczyciela języka litewskiego. Więcej informacji pod Nr. tel. 8 5 246 94 45.

KSIEGARNIA ELEPHAS
ul. Naugarduko 76 (Dom Kultury Polskiej) ●
+370 630 59985
info@elephas.lt
www.elephas.lt
Książki, czasopisma, słowniki, encyklopedie. Muzyka, filmy i programy multimedialne. Prenumerata czasopism polskich z możliwością odbioru w księgarni. Karnety, zaproszenia i pocztówki w języku polskim. Zabawne gadzety z polskimi napisami, gry planszowe i edukacyjne.
PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA
Godziny pracy: Pn - Pt 10:00 - 18:00; So 10:00 - 16:00

UAB „KAMION” KEPYKLA
Piekarnia
oferuje bułeczki i ciasteczka z podwileńskiej okolicy.
Tel. 8 699 54472

	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry, Litwo	
6.30 Wiadomości	
9.15 S. "Jessica Fletcher"	
10.00 S. "Policja kryminalna Monachium"	
10.45 S. "Hudson i Rex"	
11.30 Co i dlaczego?	
12.00 Naczynia świata	
13.00 Ciekawe wakacje	
13.58, 20.25 Loteria "Keno Lotto"	
14.00 Wiadomości	
14.20 Dzień dobry, Litwo	
15.00 Wiadomości	
16.30 Tańcza Litwa	
16.45 S. "Siostra Betty"	
17.30 Wiadomości	
18.00 Co i dlaczego?	
18.30 Wielkim planem	
19.30 Sprawiedliwi świata	
20.30 Panorama	
20.59 Loteria "Jega"	
21.00 Temat dnia	
21.30 Ekspedycja narodowa	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. "W garniturach"	
23.45 S. "Policja Chicago"	
	
6.00 S. "Od serca do serca"	
8.00 S. "Walker, strażnik Teksasu"	
10.00 S. "Policja Rozenheima"	
11.00 Od... do...	
11.30 S. "Wróżka"	
13.30 S. "Zniewolona"	
14.30 S. "Sierotki"	
15.30 S. "Dzikie miasto"	
16.00 Dobry wieczór, Litwo	
17.30 S. "Cudo"	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 S. "Zniewolona"	
21.00 Od... do...	
21.30 Wiadomości	
22.30 "Patrol czasu" thriller	
00.25 S. "Śmiertelna broń"	

	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Program muz.	
7.20 Przypomnijmy	
7.30 Dżungle rozumu	
7.40, 15.50 S. anim.	
8.45 Encyklopedia Gustawa	
9.15 Dzień dobry, Litwo	
11.45 Pytanko	
12.00 DW wiadomości w jęz. ros.	
12.15 Trembita	
12.40 Weranda	
13.05 Litwa światowa	
14.00 Ślad literatury	
14.30, 23.30 Film dok.	
16.40 Encyklopedia Gustawa	
17.10 S. "Bliźniaczki"	
17.55 S. "Downton Abbey"	
18.45 Historia rzeczy	
19.35 "Pociąg śmierci" film dok.	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 "Dziewczyna z portretu" dramat	
00.00 Wiadomości DW po rosyjsku	
	
6.25, 15.00 S. anim.	
7.55 S. "Hotel"	
9.00 S. "Semafor"	
10.00 S. "Złamane skrzydła"	
12.00 S. "Prawdziwa gwiazda"	
13.00 S. "Sprzedane życie"	
16.00 Wiadomości TV3	
16.30 TV pomoc	
18.30 Wiadomości TV3	
19.30 S. "Hotel"	
20.30 S. "Wszystko dla niedobrych dziewczynek"	
21.00 Wiadomości wieczorne	
22.00 "Commando" thriller	
23.50 S. "Karetka pogotowia"	
	
6.25 S. "CSI. Miami"	
7.25 Reality show	

8.35, 14.55 S. "Ulice rozbitych latarni"	
9.35, 16.00 S. "Ślad"	
10.35 S. "Prawdziwy glina"	
11.35, 19.30 S. "Oddział szybkiego reagowania"	
12.35 S. "Zdesperowane gospodynie domowe"	
13.35 Reality show	
17.00 Dzień Info	
17.30 S. "Kobra 11"	
18.30 S. "CSI. Miami"	
20.30 S. "Ale numer!"	
21.00 "Liberator" film fab.	
23.10 "Uliczny wojownik" film fab.	
	
5.30 S. "Głuchariow"	
6.30 Program kulinarny	
7.00 Trzymajcie się	
8.00 S. "Gwiazda, wskazująca drogę"	
9.00, 12.30 S. "Pani prezydent"	
9.30, 19.30, 23.00 S. "Kochana, ja oddzwonię"	
10.00, 18.30 "Historia jednego przestępstwa"	
11.00 Realna mistyka	
12.00 TV sklep	
12.15 Tyle wiadomości	
13.00 S. "Głuchariow"	
14.00 S. "Tajemnica"	
15.00 Realna mistyka	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20, 18.20 Sport	
16.30 Program kulinarny	
17.00 Trzymajcie się	
20.00, 22.30 Reporter	
20.20, 22.50 Sport	
20.30 Realna mistyka	
21.30 S. "Tajemnica"	
	
6.30, 16.00 S. "CSI: kryminolodzy"	
7.30 S. "Kobra 11"	
8.30 S. "Szeef kuchni"	
9.30 S. "Kuchnia"	
10.30 S. anim.	
11.35, 17.00 S. "Univer"	
12.35 S. "MacGyver"	
13.35 S. "Ratownicy"	
14.30 S. "Sasza i Tania"	

15.00 S. "Kobra 11"	
18.00 S. "Kuchnia"	
19.00 S. "Żonaty i ma dzieci"	
20.00 S. "Ratownicy"	
20.30 Wiadomości	
21.00 "Bracia Sisters" dramat	
23.30 S. "Hawaje 5.0"	
	
6.10 S. "Salon Tabathy"	
7.00 S. "Ojciec Mateusz"	
8.10 S. "Dwa serca"	
10.10 S. "Ślepa"	
12.25 S. "Detektyw Agata"	
13.30 S. "Unforgettable"	
14.30, 18.50 S. "Nina"	
15.40 S. "Śledcze"	
16.40 S. "Bądź ze mną"	
17.40 S. "Biały - kolor miłości"	
20.00 S. "Śledcze"	
21.00 "Francuskie morderstwa. Tajemnica zamku" detektyw	
23.05 S. "Zemsta obcasów"	
	
6.10 S. "Przysięga"	
7.00, 15.00 S. "Elif"	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 "Coś dla Ciebie"	
9.00 Wiadomości	
9.15 Kwadrans polityczny	
9.40 S. "Ta jedyna"	
10.15 S. "Ranczo"	
11.15 S. "Komisarz Alex"	
12.05 S. "Ojciec Mateusz"	
13.00 Wiadomości	
13.10 Agrobiznes	
13.35 "To się opłaca"	
13.50 S. "Tajemnicze żaby z Borneo"	
16.00 Wiadomości	
16.15, 21.10 ALARM!	
16.35 "Gra słów. Krzyżówka"	
17.05 S. "Przysięga"	
18.00 Teleexpress	
18.25 "Jaka to melodia?"	
18.55 S. "Uśmiech losu"	
19.50 Jeden z dziesięciu	

20.20 "Tour de Pologne" felieton	
20.25 Sport	
20.30 Wiadomości	
21.35 S. "La Bandida"	
22.25 "Spiszmy się jak na rolników przystało"	
22.30 Sprawa dla reportera	
23.25 "Sekundy, które zmieniły życie"	
23.50 Magazyn śledczy Anity Gargas	
00.30 Magazyn kryminalny 997	
	
8.30 S. "Wszystkie stworzenia duże i małe"	
9.25 Informacje kulturalne	
9.40 Studio Kultura	
9.55 "Radwan" film dok.	
10.20 "Damy z Lasku Bulońskiego" dramat	
12.00 S. "Lalka"	
13.30 "Jak zdobyć pieniądze, kobietę i sławę" film TVP.	
14.30 "Król basów" film dok.	
15.30 "Weiser" dramat	
17.20 "Błękitna nuta" dramat	
19.30 "Teatr na ten czas"	
19.45 S. "Dziewczyna i chłopak"	
20.40 "Pasma publicystyczne"	
20.45 "Muzeum Polskiej Piosenki"	
21.00 "Teatr Sensacji - Akcja V" spektakl	
22.05 "Koło pióra" magazyn	
22.20 "Dr Strangelove, czyli jak przestałem się martwić" film science fiction	
00.10 Koncert	
	
7.10 S. "Korona królów"	
7.35 "Rączka gotuje"	
8.05 Polonia 24	
8.30 Pytanie na śniadanie	

12.30, 19.50 S. "Barwy szczęścia"
 13.00 Informacje kulturalne
 13.15 "Co niesie dzień"
 13.30 S. "Za marzenia"
 14.20 S. "Wojna domowa"
 16.15 "Polska Molskiej" magazyn
 16.45 S. "Słoneczna włóczęgarnia"
 17.15 "ALCHEMIK" magazyn
 17.30 "Baw się słowami"
 17.50 "A to polski właśnie..."
 18.00 S. "Podróż za jeden uśmiech"
 18.30 Dziennik Regionów
 18.50 "Gra słów. Krzyżówka"
 19.20 "W obiektywie Polonii"
 20.20 Wilnoteka
 20.40 ALARM!
 21.00 Polonia 24
 21.35 S. "Komisja morderstw"
 22.30 S. "Glina"
 00.30 "Adampol - polska wieś nad Bosforem"

TVP INFO

6.35 Serwis Info Poranek
 8.50 „Agrobiznes”
 9.00 Wiadomości
 9.10 „Minęła 8”
 10.09 „Minęła 9”
 11.29 Serwis Info Dzień
 13.00 Wiadomości
 13.10 Serwis Info Dzień
 16.00 Wiadomości
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Teleexpress Extra”
 18.32 „O co chodzi”
 19.00 Panorama
 19.21 Panorama opinii
 19.42 „Widziane z Polski”
 20.00 Serwis Info Wieczór
 20.30 Wiadomości
 20.58 Gość Wiadomości
 21.13 „Minęła 20ta”
 22.00 „Nie da się ukryć”
 22.26 Kasta
 22.40 STUDIO LOTTO

22.49 „W tyle wizji”
 23.24 Flesz Info Wieczór
 23.30 „W tyle wizji Extra”
 00.00 INFO Wieczór
 00.30 „W akcji”

TVP HISTORIA

7.50 Był taki dzień.
 7.55, 19.00 Polska Kronika Filmowa
 8.20, 20.15 „Pan na Żuławach” dokument fab.
 9.25 „Co dalej?”
 9.55 „Historia na ten czas”
 10.05 Historia Polski
 10.55 „Sensacje XX w.”
 11.55 Film dok.
 12.55 „Z widokiem na Wawel”
 13.30 S. „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”
 14.40 „Wojna w eterze”
 14.55 „Tajemnice Paryża”
 16.00 S. dok. „Utracony świat Aleksandra Wielkiego”
 16.55 „Voyager: misja bez końca”
 18.00 „Było, nie minęło”
 18.30 „Niezwykłe Dwudziestolecie. Historia gospodarcza II RP”
 19.15 Historia Polski
 21.20 „Historia na sprzedaż”
 22.20 „Bomba” film dok.
 23.20 „Sądy, przesady” magazyn
 00.20 Film dok.

TRWAM

7.00 „Wyścig po marzenia” film fab.
 8.35 „Robi” film dok.
 8.50 „Kolory świętości”
 8.55 „Świat w obrazach”
 9.00 Informacje dnia
 9.15, 20.40 „Polski punkt widzenia”
 9.40 Słowo Życia
 9.45 „Grunt to droga. Camino to Odwaga” film dok.

10.00 „Na zdrowie”
 10.25, 20.25 Święty na każdy dzień
 10.30 „Regał”
 11.00 Informacje dnia
 11.15 „Rozmowy niedokończone”
 12.25 „Myśląc Ojczyzną”
 12.35 „Przyroda i ludzie”
 13.00, 19.00 Modlitwa „Anioł Pański”
 13.03 Informacje dnia
 13.20 „Po stronie prawdy”
 13.50 Film dok.
 14.25 „Kolory świętości”
 14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
 15.30 „Filmowe życiorysy”
 16.00 „Człowiek orkiestra - Błażej Krupiński” film dok.
 16.45 „Niedziela”
 16.50 „Ma się rozumieć”
 17.00 Informacje dnia
 17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
 17.35 „Porady medyczne bonifratrów”
 18.00 „Akademia pro-life”
 18.05 „Befato” film dok.
 18.30 „Oknem kamery”
 19.05 Informacje dnia
 19.15 Rozmowy niedokończone
 20.30 S. anim.
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 „100 cudownych miejsc na świecie”
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 23.30 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
 00.00 „Filmowe życiorysy”

11

6.00 Dzień dobry
 8.55 Żyj zdrowo!
 9.55 Modny wyrok
 11.05 Pobierzmy się
 11.55 S. „Legalny nauczyciel. Powrót”
 13.45 S. „Szaman 2”
 15.25 S. „Pod krzyżem

św. Andrzeja”
 17.25 Męskie. Żeńskie
 18.20 Naprawdę
 19.25 Niechaj mówią
 20.35 S. „Flaga Andriejewa”
 22.35 S. „Szaman 2”
 0.30 S. „Brat za brata 2”



6.00 Nasz poranek
 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 Nasze wiadomości
 9.10 ObiektywNie
 10.10 Życie zdrowo
 11.10 S. „Dwa kolory namietności”
 12.10 Modny wyrok
 13.10 S. „A jednak Kocham...”
 15.10 Pobierzmy się!
 16.20 Męskie. Żeńskie.
 17.20 W rzeczy samej
 18.50 Niechaj mówią
 20.00 Czas.
 21.10 Markow.
 Nic osobistego.
 21.40 S. „Pod krzyżem św. Andrzeja”
 23.40 Męskie. Żeńskie



6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.45 Dzisiaj.
 8.25 S. „Ulica odlewnicza”
 10.25 S. „Myśliwy”
 13.30, 16.30 Niezwykłe wydarzenie
 14.00 S. „Niezakończone sprawy”
 16.55 DNA
 17.00 S. „Operacja „Lalkarz”
 19.45 S. „Moskwa. Trzy dworce 9”
 21.45 S. „Plaża”
 23.40 S. „Sześć”



6.00 S. „TASS upoważniony zakomunikować...”
 9.30, 18.00, 1.00 Tajemnice naszego kina
 10.15 „Chotabycz” film fab.

12.15 „Trzy topole na Pluszczu” film fab.
 14.00 „Sprzedany śmiech” film fab.
 16.25 „Dom, który zbudował Swift” film fab.
 18.50 „Fanfan Tulipan” film fab.
 20.50 „Przygody Elektronika” film fab.



6.10 „Przygody Robinsona Crusoe” film fab.
 7.40, 15.15 Film fab.
 8.55 „FM Pitera” film fab.
 10.20 „Świadkowie” film fab.
 11.50 „28 panfilowców” film fab.
 13.45 „Człowiek z karabinem” film fab.
 16.50 „Sąd niebiański” film fab.
 18.25 „Bez granic” film fab.
 20.00 „Nianie” film fab.
 21.30 „Włoski orzeszek!” film fab.
 23.00 „Ośmiornica” film fab.



7.00, 13.00 Sprzedawcy samochodów
 8.00, 14.00 Szybko i hałaśliwie
 9.00 Jak to zrobione?
 9.30 Złoto garażów
 10.30 Zapomniana i pochowana
 11.00 Tajemnice historii
 12.00 Wielkie budowle
 17.00 Podróż samochodem
 18.00 Łowcy małych domów
 19.00 Jak to działa?
 19.30 Jak to zrobione?
 20.00 Ratownicy skarbów
 21.00 Sprzedawcy samochodów
 22.00 „Volkswagen” produkcja samochodów
 23.00 Tajemnice muzeów

	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30	Wiadomości
9.15	S. "Jessica Fletcher"
10.00	S. "Policja kryminalna Monachium"
10.45	S. "Hudson i Rex"
11.30	Co i dlaczego?
12.00	Sprawiedliwi świata
13.00	Ciekawe wakacje
13.58, 20.25	Loteria "Keno Lotto"
14.00	Wiadomości
14.20	Dzień dobry, Litwo
15.00	Wiadomości
15.15	Dzień dobry, Litwo
16.30	Tańczy Litwa
16.45	S. "Siostra Betty"
17.30	Wiadomości
18.00	Co i dlaczego?
18.30	Wszyscy mówią
19.30	Kuchnia Beaty
20.30	Panorama
21.00	Złoty umysł
22.20	"Dracula" Historia nieznaną film fab.
	
6.00	S. "Od serca do serca"
8.00	S. "Walker, strażnik Teksasu"
10.00	S. "Policja Rozenheima"
11.00	Od... do...
11.30	S. "Wróżka"
13.30	S. "Zniewolona"
14.30	S. "Sierotki"
15.30	S. "Dzikie miasto"
16.00	Dobry wieczór, Litwo
17.30	Show rozmów i eksperymentów
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
21.00	"N-7" film fab.
00.05	"Punisher" film fab.
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej

6.05	Program muz.
7.00	Zupa naukowa
7.30, 15.50	S. anim.
8.45	Encyklopedia Gustawa
9.15	Dzień dobry, Litwo
11.45	Pytanko
12.00	Wiadomości DW po rosyjsku
12.15	Rosyjska ulica
12.40	Ludzie teatru
13.05	Cykl dok.
14.00	Historia rzeczy
14.55	"Pociąg śmierci" film dok.
16.40	Encyklopedia Gustawa
17.10	S. "Bliźniaczki"
17.55	S. "Downton Abbey"
19.05	Film dok.
19.35	Dzień kultury
20.30	Panorama
21.00	"Utoya, 22 lipca" dramat
22.35	Koncert
	
6.25, 15.00	S. anim.
7.55	S. "Hotel"
9.00	S. "Semafor"
10.00	S. "Złamane skrzydła"
12.00	S. "Prawdziwa gwiazda"
13.00	S. "Sprzedane życie"
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV pomoc
18.30	Wiadomości TV3
19.30	"Mulan" film anim.
21.10	"X-Men" film fab.
00.00	"Polowanie na czarownicę" film fab.
	
6.25	S. "CSI. Miami"
7.25	Reality show
8.35, 14.55	S. "Ulice rozbitych latarni"
9.35, 16.00	S. "Ślad"
10.35	S. "Prawdziwy glina"
11.35	S. "Oddział szybkiego reagowania"
12.35	S. "Zdesperowane gospodynie domowe"
13.35	Reality show

17.00	Dzień Info
17.30	S. "Kobra 11"
18.30	S. "CSI. Miami"
19.30	Program sportowy
21.30	"Liberator 2" film fab.
23.15	"Liberator" film fab.
	
5.30	S. "Głuchariów"
6.30	Pokolenie pieniędzy
7.00	Trzymajcie się
8.00	S. "Gwiazda, wskazująca drogę"
9.00, 12.30	S. "Pani prezydent"
9.30, 19.30, 23.00	S. "Kochana, ja oddzwonię"
10.00, 18.30	"Historia jednego przestępstwa"
11.00	Realna mistyka
12.00	TV sklep
12.15	Tyle wiadomości
13.00	S. "Głuchariów"
14.00	S. "Tajemnica"
15.00	Realna mistyka
16.00, 18.00	Reporter
16.30	Nareszcie dnie wolne
17.00	Trzymajcie się
20.00, 22.30	Reporter
20.20, 22.50	Sport
20.30	"Realna mistyka"
21.30	S. "Tajemnica"
23.30	Trzymajcie się
	
6.30	S. "CSI: kryminolodzy"
7.30	S. "Kobra 11"
8.30	S. dok.
9.00	"Przewodnik budowlany"
9.30	S. "Kuchnia"
10.30	S. anim.
11.30	S. "Univer"
12.35	S. "MacGyver"
13.30	S. "Ratownicy"
14.30	S. "Sasza i Tania"
15.00	Koszykówka "Hoptrans 3x3"
21.00	Wiadomości
22.00	"Żelazny człowiek" film fab.
00.30	"Smoczy miecz" dramat

	
6.10	S. "Zważeni i szczęśliwi"
7.00	S. "Ojciec Mateusz"
8.10	S. "Dwa serca"
10.10	S. "Ślepa"
12.25	S. "Detektyw Igła"
13.30	S. "Unforgettable"
14.30, 18.50	S. "Nina"
15.40	S. "Śledcze"
16.40	S. "Bądź ze mną"
17.10	S. "Białe - kolor miłości"
20.00	S. "Śledcze"
21.00	"Komisarz Helena Dorn" detektyw
22.55	"Mafia sycylijska" detektyw
	
6.10	S. "Przysięga"
7.00, 15.00	S. "Elif"
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	Program katolicki
9.00	Wiadomości
9.15	Kwadrans polityczny
9.40	Okrasa łamie przepisy
10.20	S. "Ranczo"
11.20	S. "Komisarz Alex"
12.05	S. "Ojciec Mateusz"
13.00	Wiadomości
13.10	Agrobiznes
13.40	Magazyn Rolniczy
13.55	Film dok.
16.00	Wiadomości
16.15, 21.10	ALARM!
16.35	"Gra słów. Krzyżówka"
17.05	S. "Przysięga"
18.00	Teleexpress
18.25	"Jaka to melodia?"
18.55	S. "Uśmiech losu"
19.50	"Jeden z dziesięciu" teleturniej
20.20	"Tour de Pologne" felieton
20.30	Wiadomości
21.35	S. "La Bandida"
22.25	"Spiszmy się jak na rolników przystało"

22.30	"Zabić Reagana" dramat
00.25	"Zrodzony w ogniu" dramat
	
8.30	S. "Wszystkie stworzenia duże i małe"
9.35	"Teatr na ten czas"
9.40	"Koło pióra" magazyn
12.00	S. "Lalka"
13.30	"Zaległy urlop" film TVP
14.30	S. dok.
15.25	"Dzika Muzyka" magazyn
15.55	"Rififi po sześćdziesiątce" komedia
17.30	"Rzymskie wakacje" komedia
19.30	Informacje kulturalne
19.45	S. "Dziewczyna i chłopak"
20.35	Pasmo publicystyczne
20.40	"Muzeum Polskiej Piosenki"
21.00	"Żyj i pozwól umrzeć" film sensacyjny
23.10	"Elektryfikacja" cykl dok.
00.05	S. "Gomorra"
	
7.10	S. "Leśniczówka"
7.35	"Kuchnia Jagiellonów"
8.05	Polonia 24
8.30	Pytanie na śniadanie
12.30	S. "Będzie dobrze, kochanie"
13.00	"Teatr na ten czas"
13.15	"Co niesie dzień"
13.30	S. "Za marzenia"
14.20	"Sprawa się rypla"
15.55	Wilnoteka
16.15	"Wojciech Cejrowski- boso przez świat"
16.45	S. "Słoneczna włócznia"
17.15	"Domisie"
17.35	S. "Wielka podróż Bolka i Lolka"

18.00 S. "Podróż za jeden uśmiech"
18.30 Dziennik Regionów
18.50 "Gra słów. Krzyżówka"
19.20 "Rok 2020" cykl dok.
19.50 "Wszystko przed nami"
20.20 "Przystanek Ameryka"
20.40 ALARM!
21.00 Polonia 24
21.35 S. "Strażacy"
22.30 "Sprawa się rypla" komedia
00.00 "Paranienormalni Tonight"

TVP INFO

6.35 Serwis Info Poranek
8.10 "Jedziemy"
9.10 "Minęła 8"
10.10 "Minęła 9"
11.00 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień
18.00 "Teleexpress"
18.15 "Teleexpress Extra"
18.30 "O co chodzi"
19.00 Panorama
19.21 Panorama opinii
19.35 "O tym się mówi"
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 "Forum"
22.00 "Kasta"
22.40 STUDIO LOTTO
22.50 "W tyle wizji"
23.30 "W tyle wizji Extra"
00.00 INFO Wieczór
00.30 "W akcji"

TVP

HISTORIA

7.50 Był taki dzień.
8.00, 18.50 Polska Kronika Filmowa
8.20, 20.00 "Pan na Żuławach" dokument fab.
9.20 "Taśmy bezpieki"
9.50 Historia Polski
10.55 "Sensacje XX w."
11.55 Film dok.
12.50 "Sekrety Morza Śródziemnego"
13.25 S. "Najdłuższa wojna nowoczesnej

Europy"
14.40 "Wojna w eterze"
14.50 "Lodowa planeta" cykl dok.
15.50 S. dok.
16.55 S. dok. "Historia na sprzedaż"
17.55 "Było, nie minęło"
18.25 "Ex Libris"
19.05 Historia Polski
21.00 "Polskie 100 lat" cykl dok.
21.40 "Nasz pan Janek" film dok.
22.10 S. "Wojna i pokój"
23.00 "Archiwum zimnej wojny"
23.40 "Szerokie tory"

TRWAM

7.00 "Jestem Gabriel" film fab.
8.35 "Mój brat papież" film dok.
8.50 "Kolory świętości"
8.55 "Świat w obrazach"
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 "Polski punkt widzenia"
9.40 Słowo Życia
9.45 S. anim.
10.10 "Z wędką nad wodę w Polskę i świat"
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 "Duc in altum"
11.00 Informacje dnia
11.15 "Rozmowy niedokończone"
12.20 "Narodowe Sanktuarium Maryjne w Subukia" film dok.
12.40 Spotkania z ekologią
13.00, 19.00 Modlitwa "Anioł Pański"
13.03 Informacje dnia
13.20 "Inżynier" reportaż
14.20 "Mała Nellie od Świętego Boga" reportaż
14.20 "Hwange" film dok.
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.30 "Mama Lima" film dok.
15.50 "Kolory świętości"
15.55 "Słowo Życia"

16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 "Mocni w wierze"
16.50 "Ma się rozumieć"
17.00 Informacje dnia
17.10 "7. sakrament"
17.35 "Świat na wyciągnięcie ręki"
17.55 "Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego" reportaż
18.00 "Wyszyński - historia"
18.30 "Okiem kamery"
19.05 Informacje dnia
19.15 "Westerplatte Młodych"
19.55 "Niedziela"
20.00 "Warto zauważyć..."
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 "100 cudownych miejsc na świecie"
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 S. "Ziemia Obiecana"
23.50 Film dok.

1

6.10 Dzień dobry
8.55 Żyj zdrowo!
9.55 Modny wyrok
11.05 Pobierzmy się
12.00 S. "Legalny nauczyciel. Powrót"
13.45 S. "Szaman 2"
15.30 S. "Pod krzyżem św. Andrzeja"
17.35 Męskie. Żeńskie
18.30 S. "Trzej"
19.20 Pole cudów
20.30 "Dizel show"
21.55 "Trzy akordy"
23.50 "Spacer" film fab.

H

6.00 Nasz poranek
7.00, 8.00, 9.00, 11.00,
13.00, 16.00, 18.00,
20.30 Nasze wiadomości
9.10 Teoria spiskowa
9.55 Żyć zdrowo

11.10 S. "Dwa kolory namiętności"
12.10 Modny wyrok
13.10 S. "A jednak kocham..."
15.10 Pobierzmy się!
16.20 Przycisk pomocy
16.40 Męskie. Żeńskie
18.50 Dodatek - powodzenie!
18.55 Pole Cudów
20.00 Czas
21.10 Sprawiedliwie
21.25 "Własnym torem" - nagrody Funduszu im. Wł. Wysockiego
23.25 "Ostatnia rola Ryty" melodramat

ITB MIP

7.00, 8.00, 10.00, 13.00,
16.00, 19.00, 0.45
Dzisiaj
6.00 Poranek. Najlepszy
8.25 S. "Ulica Odlewnicza"
10.25 S. "Myśliwy"
13.30, 16.30 Niezwykłe wydarzenie
14.00 S. "Niezakończone sprawy"
16.55 DNA
17.00 S. "Operacja "Lalkarz"
19.45 S. "Moskwa. Trzy dworce 9"
23.40 S. "Terminal"

PAUL KINO

6.00 S. "TASS upoważniony zakomunikować..."
7.45 "Zwariowane zawody" film fab.
9.30, 18.00, 1.00 Tajemnice naszego kina
10.15 "Fanfan Tulipan" film fab.
12.15 "Przygody Elektronika" film fab.
16.25 Film fab.
18.50 "Moja szczęśliwa gwiazda" film fab.
20.50 "Pięknotki" film fab.
22.35 "Przybysze 2. Korytarze czasu" film fab.

РУССКОЕ КИНО TV 1000

6.05 "Uciec, dogonić, zakochać się" film fab.
7.25 "Milion w koszyczku weselnym" film fab.
8.55 "Pionowa" film fab.
10.10 "Śniadanie u tatusia" film fab.
11.40 "Kochany ojciec" film fab.
13.05 "Dżungle" film fab.
14.25 "Mała księżniczka" film fab.
15.55 "Truck "flip-flap" film fab.
17.15 "Dzieci według umowy" film fab.
18.45 "Dosięgnij swoich marzeń" film fab.
20.00 "Wszystko wliczone 2" film fab.
21.35 "Tylko nie one" film fab.
23.10 "Syrena" film fab.

Discovery CHANNEL

7.00 Sprzedawcy samochodów
8.00 Szybko i hałaśliwie
9.00 Jak to zrobione?
9.30 Złoto garażów
10.30 Zapomniana i pochowana
11.00 Tajemnice historii
12.00 Wielkie budowle
13.00 Sprzedawcy samochodów
14.00 Garaże niepowodzeń
17.00 Podróż samochodem
18.00 Łowcy małych domów
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to zrobione?
20.00 Ratownicy skarbów
21.00 Śmiertelna wygrana
23.00 Alaska. Ostatnia granica



6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Pytanko
6.35 Naczynia świata
7.15 "Przygody Hucka Finna" film fab.
9.00 Dzień dobry, Litwo
9.30 Wiadomości
12.00 Dokumentalistyka świata
13.35 Pytanko
13.50 S. "Jessica Flether"
15.28 Loteria "Keno Lotto"
15.30 Wiadomości
15.45 Koncert życzeń
17.30 Wiadomości
18.00 Euromaxx
18.30 Wieczór z Edytą
19.30 Styl
20.25 Loterie "Keno Lotto" i "Jega"
20.30 Panorama
21.00 Koncert
22.30 "Jeszcze dłuższe zaręczyny" komedia



6.50 Filmy anim.
13.25 "Rycerska gwiazda" film fab.
16.10 "Poznaj moich rodziców" komedia
18.30 Wiadomości
19.30 "Harry Potter" film fab.
22.00 "Tatus w domu" komedia
23.55 "Sex video" komedia



6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Dajmy czadu!
7.30 Złoty umysł
8.45 Pytanko
9.00 Film dok.
9.30 Cykl dok.
10.00 Tu jest kino
10.30 W przerwie (nie) okłaskujemy
11.00 Album Wileński
11.30 Zeszyt Wileński
12.00 Trembita
12.30 Rosyjska ulica
13.00 Film dok.

13.30 Droga klasztorów na Litwie
14.00 Muzykalne show
15.35 Mówiące teksty
16.05 Naczynia świata
17.00 Spytajcie lekarza
17.55 Cykl dok.
18.00 Dużym planem
18.55 Film dok.
19.40 S. "Tam, gdzie dom"
20.30 Panorama
21.00 "Minnie i Moskowicz" dramat
22.55 Koncert Eweliny Saszenko



6.30 S. anim.
8.30 S. "Kitsy"
9.00 Ale smacznie
9.30 Szef kuchni
10.00 Bądź zdrow!
10.30 Pięciogwiazdkowe mieszkanie
11.00 "Ośmiornica Deep" komedia
12.50 "Nianie 3" dramat
14.35 "Po drodze" film fab.
16.45 Bitwa ekstrasensów
18.30 Wiadomości TV3
19.25 "Eurojackpot"
19.30 Koleżeński mecz koszykówki
21.30 "Zagubione miasto Z" dramat
00.10 "Wyspa rekinów" film fab.



6.00 "Najlepsze przyjaciele psów"
7.00 S. "Ale numer!"
7.30 S. "Czarny spis"
8.30 S. "Ale numer!"
9.00 Program sportowy
10.00 "Najlepsze przyjaciele psów"
10.30 S. dok.
11.30 S. "Ale numer!"
12.00 S. "Spec. Oddział. Zostają silniejsi"
13.00 Program kulinarny
15.00 Realna mistyka
16.10 Bitwa ekstrasensów
18.20 Kryminalna

publicystyka
19.30 S. "Żołnierze piechoty morskiej"
20.30 S. "Czarny spis"
21.30 "Mnich schodzi z gór" film fab.
23.50 "Azyl" thriller



7.00 S. "Pani Prezydent"
7.20 TV Europa przedstawia
7.55 Inne rozmowy
9.00 "BUSHIDO KOK 2019"
9.30 W świecie koszykówki
10.00 O przyjemnościach łaźni
10.30 Nareszcie wolne dni
11.00 Program kulinarny
12.00 S. "Niespodziewana sprawiedliwość"
14.00 S. "Dziewczyny ze Lwowa"
15.00 Trzymajcie się
16.00 Wiadomości
16.30 Pokolenie pieniędzy
17.00 Program o stylu życia
18.00 Wiadomości
18.30 S. "Przygody Sherlocka Holmesa i doktora Watsona"
19.30 S. dok.
20.00 Wiadomości
20.30 S. "Głuchariów"
22.30 Wiadomości
23.00 Trzymajcie się
0.00 Program kulinarny



6.30, 12.00 "Wezwanie złamanej czaszki"
7.30 "Przetrzeć na Jukonie"
8.30, 11.00 Film dok.
9.00 "Na jednym końcu haczyk"
9.30 "Przewodnik budowlany"
10.00 "Śmieszne obrazki amerykańskich domów"
12.55 Dokumentalistyka
14.00 "Przetrawanie"
15.00 Koszykówka

"Hoptrans 3x3"
19.30 "Magazynowe wojny"
21.00 Wiadomości.
22.00 "Porachunki" thriller
23.55 "Żołnierze piechoty morskiej" thriller



6.00, 13.00 S. "Ślepa"
7.35 "Zważeni i szczęśliwi"
8.35 "Doktor Oz"
9.35 S. "Ojciec Mateusz"
11.00 Kulinarne show
12.00 Film dok.
14.45 Program kulinarny
15.45 S. "Serduszko moje"
17.45 S. "Intrygi zakazanego miasta"
18.50 S. "Ślepa"
19.50 S. "Wróżka"
21.00 "Ziemia wilków. Gospodarz" detektyw
22.55 "Requiem Sztokholmu. Więz pokrewna" detektyw



6.25 Sprawa dla reportera
7.20 Rok w ogrodzie
7.55 "Spiszmy się jak na rolników przystało!"
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach
8.35 Film dok.
9.00 Pełnosprawni
9.25 wojsko-polskie.pl
9.50 Studio Raban
10.15 "Rodzinny ekspres"
10.50 "Łowcy skalpów" western
12.45 "Fascynujący świat"
13.50 "Przyrodnik na tropie" cykl dok.

14.30 Okrasa łamie przepisy
14.55 Z pamięci
15.05 S. "Pensjonat nad rozlewiskiem"
16.05 S. "Ojciec Mateusz"
17.05 Postaw na milion
18.00 Teleexpress
18.30 S. "Blondynka"
19.30 "Jaka to melodia?"
20.15 "Tour de Pologne" felieton
20.30 Wiadomości
21.10 ALARM!
21.35 S. "La Bandida"
22.30 "Niepokonana Jane" film akcji
00.20 "Boks - KnockOut Boxing Night"



8.30 S. "Angielskie śniadanie"
10.20 Informacje kulturalne
10.30 "Zakochaj się w Polsce"
11.00 "Opole - koncertowe wspomnienia"
11.15 Koncert
12.25 "Słownik filozoficzny Bronisława Wildsteina"
12.40 "Legenda Złotej Palmy" film dok.
13.50 "Czerwony żółw" film anim.
15.15 "Shalako" film fab.
17.10 "Koło pióra" magazyn
17.25 "Arabeska" film sensacyjny
19.15 "Co dalej?"
19.45 "Sami Yaffa na tropie dźwięków" cykl dok.
20.40 "Z przytupem - Mazurek"
21.00 "Pewnego razu na Dzikim Zachodzie" western
23.55 "Słownik filozoficzny Bronisława Wildsteina"



7.10 S. "Barwy
szczęścia"
8.05 Polonia 24
8.30 Pytanie
na śniadanie
12.35 Okrasa łamie
przepisy
13.05 Muzyka na
weekend
14.00 S. "Ojciec
Mateusz"
14.50 S. "Strażacy"
15.40 "Paranienormalni
Tonight"
16.40 "Wolny Ekran"
magazyn
17.00 "Kulturalni PL"
18.00 Słownik
polsko@polski
18.30 Dziennik
Regionów
18.50 S. "Za marzenia"
19.40 Koncert
20.40 Dobranocka
21.00 Polonia 24
21.35 S. "1920. Wojna
i miłość"
22.25 Koncert
00.05 "Zabić Sekala"
dramat

TVP INFO

6.55 "Serwis Info
Poranek"
10.15 "Salon
dziennikarski"
11.00 "Serwis Info
Dzień weekend"
16.00 Debata TVP INFO
16.30 Info Dzień
18.00 "Teleexpress"
18.15 "Teleexpress
Extra"
18.30 "Studio Wschód"
19.00 Panorama
19.20 "Serwis Info
Wieczór weekend"
19.30 "Kobięcym
okiem"
20.30 Wiadomości
21.00 Gość
Wiadomości
21.15 "Minęła 20-ta"
22.00 "Nie da się
ukryć"
22.30 Flesz Info
Wieczór
22.40 STUDIO LOTTO
22.50 "Studio Polska"
00.30 INFO Wieczór

TVP

HISTORIA

7.55 "Był taki dzień"

8.00 S. dok.
8.55 "Sekrety Morza
Śródziemnego"
9.30 S. "Janosik"
10.25 Okrasa łamie
przepisy
11.00 S. dok.
12.00 "Opowieść o
żubrze:
cywilizowanie
dzikości" film dok.
13.05 Cykl dok
14.00 "Polskie 100 lat"
14.35 "Podróże
z historią"
15.10 "Tajemnice
Paryża"
16.05 "Spór o historię"
16.55 "Lodowa planeta"
17.45 "Marzyciele"
18.15 S. "Quo vadis"
19.15 "Od stepów
Kubania po
Niepodległość"
film dok.
20.20 "Bomba" film dok.
21.20 "ROK 1920.
Kalendarium"
21.30 S. "Rodzina
Połanieckich"
23.05 "Ameryka za
kółkiem" film dok.
00.40 "Nie tylko
Gustlik" film dok.

TRWAM

7.00 S. "Ziemia
Obiecana"
7.55 "Apokryfy"
film dok.
8.50 "Kolory świętości".
8.55 "Świat w obrazach"
9.00 Informacje dnia
9.15 "Westerplatte
Młodych"
9.55 Słowo Życia
10.00 S. "Król Dawid"
10.50, 11.25, 21.50,
23.55 "100
cudownych
miejsz na świecie"
11.00 Informacje dnia
11.15 "Retrospekcja"
11.20, 20.25 Święty na
każdy dzień
11.35, 22.40 "Polski
punkt widzenia"
12.00 "Kropelka
radości"
13.00, 19.00 Modlitwa
"Anioł Pański"
13.03 Informacje dnia.
13.20 "Warto
zauważyć..."

13.50 "Porady
medyczne
bonifratrów"
14.20 "Ocalić
od zapomnienia"
14.30 Msza Święta z
Jasnej Góry
15.30 "Niedziela"
film dok.
15.35 "Apokryfy"
film dok.
16.30 "Wierzę w Boga"
17.00 Informacje dnia
17.10 "Historia PL"
18.00 Z Parlamentu
Europejskiego
18.30 "Okiem kamery"
19.05 Informacje dnia
19.15 "Rozmowy
niedokończone"
20.30 Katecheza
ks. bp. Antoniego
Długosza
21.00 Informacje dnia
(wydanie główne)
21.20 Modlitwa
różańcowa
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 S. "Mojżesz - 10
przykazań"
00.05 "Święty Patryk,
apostoł Irlandii"
film dok.

11

6.00 Dzień dobry
8.55 Modny wyrok
9.45 Słowo pasterza
10.00 "Żywy Wysocki"
10.30 "Spacer" film fab.
12.30 "Wysocki. Odejść
latem"
13.40 "Włodzierz
Wysocki. I
uśmiechając się
łamali mi skrzydła"
15.55 "Wysocki.
Ostatnie rok"
16.50 Dzisiaj
wieczorem
20.05 S. "Wysocki"
00.10 Czas

H

7.00, 9.00, 16.00 Nasze
wiadomości
7.10 Markow. Nic
osobistego
7.45 Sprawiedliwie
8.00 Białoś.
Geografia z

biografią
8.05 "Włodzierz
Wysocki. Odejść
tym latem"
film dok.
9.10 "Ostatnia rola Rity"
melodramat
11.10 "Włodzierz
Wysocki i Marina
Vlady. Ostatni
pocałunek"
film dok.
12.15 "Żywy Wysocki"
film dok.
12.45 "I uśmiechając
łamali mnie
skrzydła" film dok.
15.00 "Wysocki. Ostatni
rok życia" film dok.
16.20 Dziś wieczorem
20.00 Nasze
wiadomości.
Sobota
20.45 Meteoprzewodnik
21.10 Moja Białoruś
21.20 S. "Wysocki".

**HB
MMP**

6.00 S. "Powrót
Muchtara 2"
film fab.
8.00, 10.00, 16.00
Dzisiaj
8.20 Przegląd
8.55 Ich zwyczaje
9.35 Gotujemy z A.
Ziminem
10.20 "Mądry dom"
10.35 Podstawowa
droga
11.20 Jedziemy, zjemy!
12.15 Żywe produkty
13.10 Pytanie
o mieszkanie
14.15 Swoja gra
16.20 Śledztwo
prowadzili
19.25 Tajemnica warta
miliona
23.25 "Dziadek"
film fab.

**HAUSE
KINO**

6.00 S. "TASS
upoważniony
zakomunikować..."
9.30, 18.00, 1.00
Tajemnice
naszego kina
10.15 "Moja szczęśliwa
gwiazda" film fab.
12.15 "Pięknotki"

film fab.
14.00 "Przybysze 2.
Korytarze czasu"
film fab.
16.25 "D'Artagnan i
trzej
muskietierowie"
film fab.
18.50 "Przybysze.
Wzięcie Bastylii"
film fab.
20.50 "Piękny Johnny"
film fab.
22.35 "Wiwat,
gardemari!"
film fab.

**РУССКОЕ КИНО
TV 1000**

6.00 "Karzełek Nos"
film fab.
7.20 "Mistrzowie.
Szybciej. Wyżej.
Mocniej" film fab.
9.00 "Super Bobrowie"
film fab.
10.35 "Cienie
zapomnianych
przodków"
film fab.
12.10 "Śniadanie u
tatusia" film fab.
13.35 "Loty we śnie i na
jawie" film fab.
15.05 "Czołgi" film fab.
16.35 "Dzień wyborów
2" film fab.
18.20 "Gentelmeni
spod ciemnej
gwiazdy" film fab.
20.00 Film fab.
21.50 "Jechali dwaj
kierowcy" film fab.
23.10 "Godzina
szczytu" film fab.

**Discovery
CHANNEL**

7.00 Jak to zrobione?
9.00 Tajemnice historii
11.00 Garaże
niepowodzeń
13.00 Złota gorączka
15.00 Podróż
samochodem
17.00 Sprzedawcy
samochodów
20.00 Szybko
i hałaśliwie
21.00 Bears Grylls.
Dzikie wyzwanie
gwiazdom
22.00 Nadzy i
wystraszeni
23.00 Legendarne
miejsca

	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Kuchnia Beaty
7.00	Świąteczne myśli
7.30	Pytanko
8.00	Na zdrowie
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Bajki Braci Grimm
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci tysiąclecia
11.30	Nasze zwierzęta
12.00	Światowa dokumentalistyka
13.45	S. "Agatha Poirot"
14.25	Loteria "Keno Lotto"
14.30	Film dok.
15.00	Odpusty na Górze Krzyżowej. Transmisja Mszy św.
16.35	Program hist.
17.30	Wiadomości
18.00	Dajmy czadu!
19.30	Tydzień
20.25	Loterie "Keno Lotto" i "Jega"
20.30	Panorama
21.00	Tydzień z Wiadomościami Rowerowymi
21.30	"Młodość Astrid Lindgren" dramat
23.35	"Szept grzechu" dramat
	
6.45	Filmy anim.
11.35	"Strażacki pies" film fab.
13.50	"Naga broń. Zapach strachu" komedia
15.35	"Miłość na zamówienie" komedia
17.30	"Telelotto"
18.30	Wiadomości
19.30	"Transformens" film fab.
22.30	"Monstrum pieniędzy" thriller
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej

6.05	Koncert Eweliny Saszenko
7.15	Moja ojczyzna
7.30	Słowo chrześcijanina
7.45	Świadkowie zmartwychwstania
8.00	Droga. Dla protestantów
8.30	Menora
9.00	Litwa światowa
10.00	Odblaski
10.30	Ślad literatury
11.00	Stop linia
11.30	Narodowe bogactwo
12.20	Przypomnijmy
12.30	Zupa naukowa
13.00	Świąteczne myśli
13.30	Styl
14.25, 18.50	Cykl dok.
14.30	Euromaxx
15.00	Historia unikalnych muzeów Litwy
15.30	S. dok.
16.00	Liga talentów muzycznych 2017
17.30	Weranda
17.55	Kulturalnie z Nomedą
19.40	S. "Tam, gdzie dom"
20.30	Panorama
21.00	Historyczne mistrzostwa świata FIFA
23.30	Koncert
	
6.30	Filmy anim.
8.30	S. "Kitsy"
9.00	Szef kuchni
10.00	Świat według kobiet
11.00	"Zielona sprawa" film fab.
11.30	"Dziwna magia" film anim.
13.20	"Titanic" dramat
17.25	"To - my" dramat
18.30	Wiadomości TV3
19.30	"Percy Jackson" film fab.
21.00	"Transporter 2" thriller
23.25	"Uniwersalna karta" komedia
	
6.30	Program sportowy
7.30	S. "Czarny spis"

8.30	Róg tura
9.00	Program sportowy
10.00	"Najlepsze przyjaciele psów"
10.30	S. dok.
11.30	"Ale numer!"
12.00	S. "Spec. oddział. Zostają silniejsi"
13.00	Program kulinarny
15.00	Realna mistyka
16.00	Bitwa ekstrasensów
18.20	Kryminalna publicystyka
19.30	S. "Żołnierze piechoty morskiej"
20.30	S. "Czarny spis"
21.30	S. "Przemytnicy narkotyków"
22.40	S. "Syn marnotrawny"
	
7.00	S. "Głuchariów"
8.00	Nareszcie wolne dni
8.30	Akademia wsi
9.00	Kierunek LT
9.30	4 kąty
10.00	Program dla rybaków
11.00	Historyczno-edukacyjny program
11.30	W świecie koszykówki
12.00	S. "Nieoczekiwana sprawiedliwość"
14.00	S. "Dziewczyny ze Lwowa"
15.00	Trzymajcie się
16.00	Wiadomości
16.30	Kierunek LT
17.00	Program analityczny
18.00	Wiadomości
18.30	S. "Przygody Sherlocka Holmesa i doktora Watsona"
20.00	Wiadomości
20.30	"Przybyszka z przyszłości 4" film fab.
22.00	Pokolenie pieniędzy
22.30	Wiadomości
23.00	Trzymajcie się
	
6.35, 12.00	"Wezwanie Złamanej

7.30, 10.00	"Śmieszne obrazy z amerykańskich domów"
8.30	Film dok.
9.30	"Na jednym końcu haczyk"
11.00, 12.55	S. dok.
14.00	"Przetrawianie"
15.00	"Piekielna droga"
16.00	"Złoto Jukonu"
17.00	"Magazynowe wojny"
18.00	"Bear Grylls. Dzikie wyzwanie gwiazdom"
19.00	"Talent Litwy"
21.00	Wiadomości
22.00	"Siódma kategoria. Koniec świata" komedia
23.50	"Hawaje 5.0" thriller
	
6.00, 18.50	S. "Ślepa"
7.35	"Zważeni i szczęśliwi"
8.35	"Doktor Oz"
9.35	S. "Ojciec Mateusz"
11.00	Kulinarne show
12.00	Film dok.
13.00	Pozdrowienia
15.45	S. "Serduszko moje"
17.45	S. "Intrygi zakazanego miasta"
19.50	S. "Wróżka"
21.00	"Obcy kraj" dramat
23.45	"Piraci Somalii" dramat
	
6.15	"Klan" telenowela
7.05	Słownik polsko@polski
7.35	wojsko-polskie.pl
7.55	"Spiszmy się jak na rolników przystało!"
8.00	Transmisja Mszy Świętej
9.00	Tydzień
9.30	Zakochaj się w Polsce
10.00	"Ziarno"
10.30	S. "Sekundy, które zmieniły życie"

10.55	S. "Rodzina Połanieckich"
12.25	"Klasztorne smaki" magazyn
12.55, 13.15	"Między ziemią a niebem"
13.00	"Anioł Pański"
13.45	Wadowickie spotkania ze Świętym Janem
14.10	"Błękitna Planeta" film dok.
15.15	Z pamięci
15.25	Weterynarze z sercem
16.05	S. "Komisarz Alex"
17.00	Postaw na milion
18.00	Teleexpress
18.30	S. "Blondynka"
19.30	"Jaka to melodia?"
20.15	"Tour de Pologne"
20.30	Wiadomości
21.15	S. "La Bandida"
22.15	"Ośmiu wspaniałych" reality show
23.15	S. "Lato w Wietnamie"
00.55	"Niepokonana Jane" film akcji
	
7.45	Teledyski
7.50	Myśli na ten czas
8.00	"Liturgia prawosławna z Zaleszan"
9.25	S. "Daleko od szosy"
11.00	"Zakochaj się w Polsce" magazyn
11.25	"Opole - koncertowe wspomnienia"
11.40	"14 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole"
13.15	"Animama" film anim.
13.35, 23.05	"Trzeci punkt widzenia" prog. publ.
14.10	"Kapryśne lato" film fab.
15.35	Koncert
18.05	"Klucz do Wojtyły według Łuczewskiego"
18.15	"Niedziela z..."
21.00	"Zawodowiec" western

23.40 "21 x Nowy Jork"
film dok.



7.25 "Fajna Polska"
magazyn

8.15 "Koło pióra"
magazyn

8.30 Pytanie na
śniadanie

12.25 "Ziarno"

12.55, 13.15 "Między
ziemią a niebem"

13.00 "Anioł Pański"

13.45 Wadowickie
spotkania ze
Świętym Janem
Pawłem II

14.00 Transmisja
Mszy Świętej

15.25 "Fajna Polska"
magazyn

16.20 Koncert

17.10 "Lajki"

17.30 S. "Leśniczówka"

18.30 Dziennik
Regionów

18.50 S. "Za marzenia"

19.50 "Prywatne życie
zwierząt"

20.15 "Czy wiesz, że..."

20.25 "Nela Mała
Reporterka"

20.45 Dobranocka

21.00 Polonia 24

21.40 Koncert

23.40 S. "Zniewolona"

TVP INFO

6.55 Serwis Info
Poranek

10.50 "Woronicza 17"

12.00 Serwis Info Dzień
weekend

16.30 "Okieł wiarę"

17.00 Info Dzień

18.00 "Teleexpress"

18.15 "Teleexpress
Extra"

18.30 "Teleexpress
na deser"

19.00 Panorama

19.20 "Serwis Info
Wieczór weekend"

19.30 "Studio Zachód"

20.00 "Głębia ostrości"

20.30 Wiadomości

21.00 Gość

Wiadomości

22.40 STUDIO LOTTO

22.49 "Strefa starcia"

00.00 INFO Wieczór

00.20 "Nie da się ukryć
Extra"

TRWAM

do lasów Kujaw i
Pomorza"

10.10 Spotkanie z
Magdą Buczek

10.15 Katecheza ks. bp.
Antoniego
Długosza

10.30 Msza Święta z
Jasnej Góry

11.35 "Niedziela"

11.40 S. "Cuda Jezusa"

12.35 S. anim.

13.00, 19.00 Modlitwa
"Anioł Pański"

13.20 "Wieś - to też
Polska"

14.30 "Papież Polak do
rodaków"

15.15 "Pochodzenie
świata" film dok.

16.15 "Wenezuela - San
Félix" film dok.

16.35 "Góra Świętej
Anny" film dok.

17.00 Informacje dnia

17.10 Koncert życzeń

18.00 "Tam, gdzie Bóg
płacze"

18.30 "Okieł kamery".

19.05 Informacje dnia

19.15 "Rozmowy
niedokończone"

20.30 S. anim.

21.00 Informacje dnia
(wydanie główne)

21.20 Modlitwa
różańcowa

21.50 "100 cudownych
miejsc na świecie"

22.00 Apel Jasnogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 "Retrospekcja"

22.45 "Sanktuarium
św. Anny w
Auray" film dok.

23.40 Reportaż

00.00 "Jak my to
widzimy - z daleka
widać lepiej"

00.30 Film dok.

11

7.00 Dzień morskiej
marynarki.

11.00 Dzień Marynarki
Rosyjskiej.

Uroczysta parada

12.15 "Królowie wody"

14.30 S. "Kurtka
marynarska"

17.55 Koncert
świąteczny

19.10 "Oficerowie"

film fab.

21.05 "72 metry" film fab.

23.55 "Królowie wody"



	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30	Wiadomości
9.00	Dzień dobry, Litwo
9.15	S. "Jessica Fletcher"
10.00	S. "Policja kryminalna Monachium"
10.45	S. "Hudson i Rex"
11.30	Co i dlaczego?
12.00	Styl
13.00	Ciekawe wakacje
13.58, 20.25	Loteria "Keno Lotto"
14.00	Wiadomości
14.20	Dzień dobry, Litwo
14.30	Euromaxx
15.00	Wiadomości
15.15	Dzień dobry, Litwo
16.00	Wiadomości
16.30	Tańczy Litwa
16.45	S. "Siostra Betty"
17.30	Wiadomości
18.00	Co i dlaczego?
18.30	Pytajcie lekarza
19.30	Historyczna publicystyka
20.30	Panorama
20.59	Loteria "Jega"
21.00	Temat dnia
21.30	Ekspedycja narodowa
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. "W garniturach"
	
6.30	S. "Od serca do serca"
8.00	S. "Walker, strażnik Teksasu"
10.00	S. "Policja Rozenheima"
11.00	Humorystyczne show
11.30	S. "Wróżka"
13.30	S. "Zniewolona"
14.30	S. "Sierotki"
15.30	S. "Dzikie miasto"
16.30	Dobry wieczór, Litwo
17.30	S. "Cudo"
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	S. "Zniewolona"
21.00	Od... do...
21.30	Wiadomości

22.30	"Świat w przyszłości" film fab.
00.15	S. "Śmiertelna broń"
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Dzień kultury
7.00	Historie unikalnych muzeów Litwy
7.30	S. anim.
8.45	Encyklopedia Gustawa
9.15	Dzień dobry, Litwo!
12.00	Wiadomości
12.15	Zeszyt Wileński
12.40	Tu jest kino
13.10	Dzień kultury
14.05	Liga talentów muzycznych 2017
15.40	Przerwa muz.
15.50	S. anim.
16.40	Encyklopedia Gustawa
17.10	S. "Bliźniaczki"
17.55	S. "Downton Abbey"
18.45	Historia rzeczy
19.40	Film dok.
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	"Historia jednego mieszkania" film dok.
22.20	"Julia" film dok.
23.00	Weranda
23.30	Euromaxx
00.00	Dziś na świecie
	
6.25, 15.00	S. anim.
7.55	Świat według kobiet
9.00	S. "Semafor"
10.00	S. "Złamane skrzydła"
12.00	S. "Prawdziwa gwiazda"
13.00	S. "Sprzedane życie"
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV pomoc
18.30	Wiadomości TV3
19.30	S. "Hotel"
20.30	S. "Wszystko dla niedobrych dziewczynek"
21.00	Wieczorne wiadomości TV3

22.00	"Negocjator" thriller
00.15	S. "Karetka pogotowia"
	
6.25	S. "CSI. Miami"
7.25	Reality show
8.35, 14.55	S. "Ulice rozbitych latarni"
9.35, 16.00	S. "Ślad"
10.35	S. "Prawdziwy glina"
11.35	S. "Realna mistyka"
12.35	S. "Zdesperowane gospodynie domowe"
13.35	Reality show.
17.00	Dzień Info
17.30	S. "Kobra 11"
18.30	S. "CSI. Miami"
19.30	S. "Oddział szybkiego reagowania"
20.30	S. "Ale numer!"
21.00	"Ślepy traf" thriller
22.50	S. "Żołnierze piechoty morskiej".
	
5.30	Dla rybaków
6.30	Akademia wsi
7.00	Trzymajcie się
8.00	Pokolenie pieniędzy
8.30, 13.30	Nareszcie dnie wolne
9.00, 12.40	S. "Pani prezydent"
9.30, 19.30, 23.00	S. "Kochana, ja oddzwonię"
10.00, 18.30	Historia jednego przestępstwa
11.00	Realna mistyka
12.00	TV sklep
13.00	Program edukacyjny
14.00	S. "Tajemnica"
15.00	Realna mistyka
16.00, 18.00	Reporter
16.30	Akademia wsi
17.00	Trzymajcie się
20.00, 22.30	Reporter
20.20	Sport
20.30	Realna mistyka
21.30	S. "Tajemnica"
23.30	Trzymajcie się

	
6.30	"Śmieszne obrazy amerykańskich domków"
7.30	S. "Kobra 11"
8.30	S. dok.
9.00	S. "Nowicjuszka"
9.30	S. "Droga lodowa"
10.30	S. anim.
11.30	"Bear Grylls. Dzikie wezwanie gwiazdom"
12.30	S. "MacGyver"
13.30	S. "Magazynowe wojny"
14.30	S. "Sasza i Tania"
15.00	S. "Kobra 11"
16.00	S. "CSI: kryminaliści"
17.00	S. "Univer"
18.00	S. "Kuchnia"
19.00	S. "Żonaty i ma dzieci"
20.00	S. "Ratownicy"
21.00	"Plan lotu" dramat
23.00	"Kłątwa 3" film fab.
	
6.10	"Zważeni i szczęśliwi"
7.00	S. "Ojciec Mateusz"
8.10	S. "Dwa serca"
10.10	S. "Ślepa"
12.25	S. "Detektyw Igła"
13.30	S. "Unforgettable"
14.30, 18.50	S. "Nina"
15.40	S. "Śledcze"
16.40	S. "Bądź ze mną"
17.40	S. "Biały - kolor miłości"
20.00	S. "Śledcze"
21.00	"Wielkie kino" komedia
22.35	S. "Zemsta obcasów"
	
6.10	S. "Przysięga"
7.00, 15.00	S. "Elif"
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	"Oknem wiary"
9.00	Wiadomości
9.15	Kwadrans polityczny
9.40	S. "Ta jedyna"
10.15	S. "Ranczo"

11.15	S. "Komisarz Alex"
12.05	S. "Ojciec Mateusz"
13.00	Wiadomości
13.10	Agrobiznes
13.45	"Błękitna Planeta" film dok.
16.00	Wiadomości
16.15, 21.10	ALARM!
16.35	Gra słów. Krzyżówka
17.05	S. "Przysięga"
18.00	Teleexpress
18.25	"Jaka to melodia?"
18.55	S. "Uśmiech losu"
19.50	Jeden z dziesięciu
20.20	"Tour de Pologne"
20.30	Wiadomości
21.35	S. "La Bandida"
22.30	"Sanatorium miłości" reality show
23.35	"Woda i władza: kalifornijski przekręt" film dok.
	
8.30	S. "Wszystkie stworzenia duże i małe"
9.25	"Co dalej?"
9.55	"Rzymskie wakacje" komedia
12.00	S. "Lalka"
13.35	"Krótka podróż" dramat
14.30	Film dok.
15.35	"Amator" dramat
17.35	"Towarzysze broni" dramat
19.30	Informacje kulturalne
19.45	S. "Siedem życzeń"
20.45	"Muzeum Polskiej Piosenki"
21.00	"Rok 2020" cykl dok.
21.35	"Kolorowe wzgórze" dramat
23.10	"Powidoki" prog. publicystyczny
23.25	Film dok.
00.35	"Zawodowiec" western
	

7.10 "Rok 2020" cykl dok.	Polski"	10.25 Słowo Życia	18.20 Naprawdę	14.00 "Ślepa kura" film fab.
7.35 Okrasa łamie przepisy	20.00 Serwis Info Wieczór	10.30 S. anim.	19.25 Niechaj mówią	16.25 "Nadzwyczajne zakłady" film fab.
8.00 Wolny Ekran"	20.30 Wiadomości	11.00 Informacje dnia	20.30 S. "Srebrny Bór"	18.50 "Szaleńczo zakochany" film fab.
8.15 "ROK 1920. Kalendarium"	20.58 Gość Wiadomości	11.15 "Filmowe życiorysy"	22.35 S. "Szaman 2"	20.50 "Brat" film fab.
8.20 "Pod Tatrami"	21.13 „Minęła dwudziesta"	12.25, 14.20, 21.50, 0.50 "100 cudownych miejsz na świecie"	00.30 S. "Brat za brata 2"	22.35 "Brat 2" film fab.
8.30 Pytanie na śniadanie	22.38 „Warto rozmawiać"	12.35 "Przyroda w obiektywie"		
12.30, 19.50 S. "Barwy szczęścia"	22.26 Kasta	12.50 "Kolory świętości"	6.00 Nasz poranek	7.00 "Nowe choinki" film fab.
13.00 "Koło pióra" magazyn	22.40 STUDIO LOTTO	12.55, 20.25 Święty na każdy dzień	7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00,	8.20 "Tatusiu" film fab.
13.15 "Co niesie dzień"	22.49 „W tyle wizji"	13.00, 19.00 Modlitwa "Anioł Pański"	20.30 Nasze wiadomości	10.00 "Dobry chłopczyk" film fab.
13.30 S. "1920. Wojna i miłość"	 HISTORIA	13.03 Informacje dnia	9.10 Kontury	11.30 "Bez granic" film fab.
14.20 "Fredek uszcześliwia świat" komedia	7.50 "Był taki dzień"	13.20 S. anim.	10.10 Białoruś. Skarb narodu	13.05 "Lód" film fab.
15.55 "Przystanek Ameryka"	7.55 "Polska Kronika Filmowa"	13.50 Film dok.	11.10 S. "Dwa kolory namiętności"	15.00 "Dzieci według umowy" film fab.
16.15 "Zakochaj się w Polsce"	8.20, 20.15 "Pan na Żuławach" dokument fab.	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	12.10 Modny wyrok	16.25 "Prywatne słowo pionierskie" film fab.
16.45 S. "Słoneczna włócznia"	9.15 "Ex Libris" magazyn	15.30 "Ordo Virtutum" oratorium średniowieczne	13.10 S. "A jednak kocham..."	18.10 "Upiór" film fab.
17.15 "Zwierzaki Czytali"	9.45 Historia Polski	16.50 "Ma się rozumieć"	15.10 Pobierzmy się!	20.00 "Wysocki. Dziękuję, że żyję" film fab.
17.30 "Supelkowe ABC"	10.40 "Sensacje XX w."	17.00 Informacje dnia	16.20 Męskie. Żeńskie	22.10 "Windykator" film fab.
17.40 "Figu Migu"	11.45 "Wielkie widowiska natury"	17.10 "Sanktuaria polskie"	17.20 W rzeczy samej	23.20 "Sobibór" film fab.
17.55 S. "Podróż za jeden uśmiech"	12.40 "Archiwum zimnej wojny"	18.20 W wakacje zapraszamy do lasów Kujaw i Pomorza	18.50 Dodatek - powodzenie!	
18.30 Dziennik Regionów	13.15 S. "Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy"	18.30 "Oknem kamery"	18.55 Niechaj mówią	7.00 Sprzedawcy samochodów
18.50 Gra słów. Krzyżówka	14.30 "Wojna w eterze"	19.05 Informacje dnia	20.00 Czas	8.00 Szybko i hałaśliwie
19.20 "Halimony" reportaż	14.40 "Wesele" dramat	19.15 "Rozmowy niedokończone"	21.10 Wykonano!	9.00 Jak to zrobione?
20.20 "Nad Niemnem"	16.35 Film dok.	20.30 S. anim.	21.25 S. "Srebrny Bór"	9.30 Złoto garażów
20.40 ALARM!	17.35 Spór o historię	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)	23.25 Męskie. Żeńskie	10.30 Zapomniana i pochowana
21.00 Polonia 24	18.10 Było, nie minęło	21.20 Modlitwa różańcowa		11.10 Tajemnice historii
21.35 S. "Wiedźmin"	18.40 Flesz historii	22.00 Apel Jasnogórski	6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00,	12.00 Wielkie budowle
22.30 S. "Głina"	19.00 Historia Polski	22.20 Informacje dnia.	0.45 Dzisiaj	13.00 Sprzedawcy samochodów
00.30 "Żołnierz Rzeczypospolitej" film dok.	20.00 "Polska Kronika Filmowa 1990" cykl dok.	22.40 "Polski punkt widzenia"	8.25 S. "Ulica Odlewnicza"	14.00 Biznes hoteli
	21.30 "Ameryka za kółkiem" film dok.	23.00 "Stan bezpieczeństwa państwa"	10.25 S. "Myśliwy"	17.00 Podróż samochodem
6.35 Serwis Info Poranek	23.10 W pół do Trzeciej RP	23.10 S. "Mojesz - 10 przykazań"	13.30, 16.30 Niezwykłe wydarzenie	18.00 Łowcy małych domów
8.50 „Agrobiznes"	23.35 "Historia jedzenia po amerykańsku"	00.00 Film dok.	14.00 S. "Niezakończone sprawy"	19.00 Jak to działa?
9.00 Wiadomości			17.00 S. "Operacja "Lalkarz"	19.30 Jak to zrobione?
9.10 „Minęła 8"	7.00 S. "Cuda Jezusa"	6.00 Dzień dobry	19.45 S. "Moskwa. Trzy dworce -9"	20.00 Ratownicy skarbow
10.09 „Minęła 9"	7.50 "Sanktuarium św. Anny w Auray" film dok.	8.55 Żyj zdrowo!	21.45 S. "Plaża"	21.00 Nadzy i wystraszeni
11.29 Serwis Info Dzień	8.45 "Kabwe" film dok.	10.00 Modny wyrok.	23.40 S. "Szeł 2"	00.00 Szybko i hałaśliwie
13.00 Wiadomości	8.55 "Świat w obrazach"	11.05 Pobierzmy się		
13.10 Serwis Info Dzień	9.00 Informacje dnia	12.00 S. "Legalny nauczyciel"	6.00 "Zaza" film fab.	
16.00 Wiadomości	9.15 "Wieś - to też Polska"	13.55 "Kaukaz" komedia	7.45 "Mój żeglarz" film fab.	
18.00 „Teleexpress"		16.00 S. "Trzem"	9.30, 18.00, 1.00 Tajemnice naszego kina	
18.15 „Teleexpress Extra"		16.30 Męskie. Żeńskie	10.15 "Kawiarnia na kołach" film fab.	
18.32 „O co chodzi"			12.15 "Nowa wściekła pięść" film fab.	
19.00 Panorama				
19.21 Panorama opinii				
19.42 „Widziane z				

Pies pokonał 80 km



Pies, który zaginął w amerykańskim stanie Kansas na początku tego miesiąca, został znaleziony ponad 80 km dalej. Zwierzę dotarło do poprzedniego domu swojego właściciela. Cleo, czteroletni labrador, został zgłoszony jako zaginiony w mieście Olathe 12 lipca. Kilka dni później pies pojawił się na ganku swojego starego domu w Lawson w stanie Missouri. Colton Michael, nowy właściciel domu, powiedział lokalnym mediom, że przeprowadził się tam z żoną niemal dwa lata temu. Nowy właściciel zdobył zaufanie psa i postanowił sprawdzić informacje, które znajdowały się w podskórnym chipie. W ten sposób znaleziono właściciela psa, który od kilku dni poszukiwał Cleo za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Pies pokonał łącznie ponad 80 km. Po drodze miał ruchliwe trasy i rzekę.

Fot. pixabay.com

W jeden dzień majątek powiększył się o 13 mld

Majątek Jeffa Bezosa powiększył się o 13 mld dolarów. To największy jednodniowy wzrost dotyczący osoby fizycznej od czasu utworzenia indeksu miliarderów przez Bloomberg'a w 2012 r. 56-letni Bezos jest założycielem Amazona i najbogatszym człowiekiem na świecie. Szacowana wartość jego majątku wzrosła w tym roku do 189 mld dolarów. Narzekać nie może również Mackenzie Bezos, była żona Jeffa Bezosa. W jeden dzień zarobiła 4,6 mld dolarów i jest obecnie 13. najbogatszą osobą na świecie. Mackenzie Bezos również ma w swoim portfelu akcje spółki Amazon. Majątek szefa Facebooka Marka Zuckerberga urosł w tym roku blisko o 15 mld dolarów, mimo że w ramach bojkotu szereg firm zdecydowało się wycofać swoje reklamy z serwisu.

Niezwykły ślub na granicy państw

Do niezwykłych zaślubin doszło w ostatnio w Skandynawii. Norweska panna młoda poślubiła swojego szwedzkiego narzeczonego. Ceremonia odbyła się na granicy obu państw, ze względu na koronawirusa. Szwecja nie wprowadziła znaczących restrykcji związanych z koronawirusem, dlatego Norwegia nie umieściła jej na liście krajów, z których podróżni mogą swobodnie przejechać przez granicę. Goście weselni byli z sąsiednich państw. Ceremonia odbyła się w środku lasu w południowo-wschodnim Holebakk, przy granicy ze Szwecją. Państwo młodzi stali po jednej stronie granicy, a szwedzcy goście byli oddzieleni taśmą. Było też dwóch niezaproszonych gości. To policjanci, którzy pilnowali, aby nikt nie przekroczył granicy.

Informuojame žemės sklypo (kadastru Nr. 4154/2402:479), esančio Vilniaus r. Marijampolio sen. Kalvelių k. Beržų g. 3, savininkę M. A. B., kad UAB „Greita Geodezija“ matininkas Antanas Balnis (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1057) 2020-08-05 12:00 val. vykdyt žemės sklypo (kadastru Nr. 4154/2402:484), esančio Vilniaus r. Marijampolio sen. Kalvelių k. Paupio g. 4, ribų žemėlį darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Greita Geodezija“ adresu Pašilaičių g. 17, Vilniuje, el. pašto greitageodezija@gmail.com arba telefonu 868132419.

Zam. 2228

MOJE DZIECKO W OBIEKTYWIE

Czekamy na zdjęcia Waszych pociech! Wiek dziecka nie może przekraczać 10 lat (w dniu 1 czerwca 2020 r.). Zdjęcia mogą być czarno-białe lub kolorowe, dowolnego formatu i dobrej jakości! Prosimy, aby każde zdjęcie było podpisane na wyciętym z gazety, niekserowanym kuponie. Do finału trafi tyle dzieci, ile lat liczy jedyny polski dziennik na Litwie. Wyłonimy więc aż 67 finalistów!



UWAGA! Nie będą przyjmowane zdjęcia wysłane pocztą elektroniczną. Zdjęcia prosimy wysłać do 31.08.2020 na adres redakcji „Kuriera Wileńskiego”: Birbynų 4a, 02121-30, Vilnius, Lietuva z dopiskiem „Moje dziecko w obiektywie” lub przynieść osobiście do działu promocji (tel. 260 84 44).



Konkurs „Moje dziecko w obiektywie”

Imię, nazwisko _____

Dzień, miesiąc, rok urodzenia _____

Adres, telefon _____

Krótki podpis pod zdjęcie _____

